

KANNONKOSKEN KUNTA

TALOUSARVIO 2024
JA

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025-
2026

Kunnanhallitus 11.12.2023

Kunnanvaltuusto 18.12.2023

Sisällysluettelo

Talousarvion perusteet.....	3
Yleinen taloustilanne	4
Kuntatalous.....	4
Lähtökohdat Kannonkosken kunnan talousarvion valmistelulle.....	5
Yhteistoimintaneuvottelut	5
Kannonkosken kunnan organisaatio	6
Henkilöstö.....	6
Kuntastrategia	9
Konsernirakenne ja omistajaohjaus	10
Palvelupaketti	11
Kannonkosken kunnan talous	11
Verotulot ja valtionosuus	11
Lainakanta	12
Väestönkehitys ja työllisyys.....	12
Käyttötalous.....	14
Talousarvion sitovuus.....	27
Kunnanhallitus.....	28
Elinkeinoitoimi.....	28
Maataloustoimi	29
Sivistyslautakunta.....	30
Hallinto	30
Varhaiskasvatus	31
Esi- ja perusopetus	33
Muut koulutuspalvelut	36
Kansalaisopisto	36
Musiikkiopisto.....	36
Kirjasto.....	37
Kulttuuritoimi	38
Nuorisotoimi.....	40
Liikuntatoimi.....	43
Hyvinvoinnin edistäminen	45
Tekninen lautakunta.....	47
Teknisen toimen hallintopalvelut.....	49
Rakennusvalvonta	49
Kaavoitus ja maankäyttö	49

Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto.....	50
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	50
Muut palvelut	51
Ruoka- ja siivouspalvelut	51
Maa- ja metsätilat.....	52
Puistot ja muut yleiset alueet.....	52
Liikenneväylät.....	53
Kaukolämpölaite	53
Vesihuoltolaitos	54
Haja-asutusalueen vesihuolto	55
Nuorisokeskus Piispala	57
Perustehtävä.....	57
Visio ja tavoitteet.....	58
Arvot	59
Piispalan arvot ovat:	59
Kestävä kehitys ja vastuullisuus.....	59
Toimintavuoden 2024 tavoitteet nuorisokeskustoiminnalle	61
Talouden tunnusluvut vuodelle 2024.....	61
Johtajan katsaus vuoteen 2024	62
Nuorisotyö	63
Piispalan nuorisotoiminta.....	63
Nuotta-valmennus.....	63
Kansainvälinen nuorisotyö	64
Leirikoulut 2024.....	64
Muu leiri- ja nuorisotoiminta	65
Ympäristökasvatus ja Green Care toiminta	66
Hankkeet.....	66
Tukitoiminnot	67
Ravitsemuspalvelut	67
Siivous- ja kiinteistöpalvelut.....	67
Viestintä.....	67
Tiivis yhteistyö nuorisokeskusten kesken.....	68
Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy	68
Talous- ja palkkahallinto	69

Talousarvion perusteet

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädelään kuntalain 110 §:ssä:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnan taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen. Toisaalta suunnitelmien on oltava realistisia siten, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukaudella. Talousarvion laadinnassa on otettava huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talouden suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää.

1. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet; on myös kuvattava palvelutoiminnan ja investointien kokonaisuuden laajuus.
2. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita.
3. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää: palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettaminen sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointi tehdään käyttötalous- ja investointiosissa. Toiminnan ja investointien pääomarahojen ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa.

Yleinen taloustilanne

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemista koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

Kuntatalous

Kuntataloudessa on takana kolme vahvaa vuotta. Yleiseen talouskehitykseen liittyvä epävarmuus on kuitenkin kasvanut kuluneen vuoden aikana. Kuntien menot kasvavat hintojen noustessa ja lisäksi investointipaineet pysyvät mittavina. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan tänä vuonna vahvoja. Verotuloja kertyy tänä vuonna osin edelleen sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä talouskasvun vaimenemisen ja väliaikaisten korkeampien verotulokertymien loppuessa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy niin kuntien tehtäviä ja rahoitusta lisääviä kuin vähentäviä toimenpiteitä. Uusiin ja laajeneviin valtionosuustehtäviin osoitetaan täysimääräinen rahoitus. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan kokonaisuudessaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Kehyskauden loppuun mennessä vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys vuosina 2024—2027, mikä pienentää kuntien valtionosuutta noin 24 miljoonaa euroa vuonna 2024. Toisaalta maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 1,30 prosenttiin vahvistaa kuntataloutta arviolta noin 108 miljoonalla eurolla vuodesta 2024

alkaen. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus kasvaa noin 0,9 mrd. eurolla vuonna 2025, kun TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuutta kasvatetaan.

Hallituksen suoraan kuntatalouteen vaikuttavia panostuksia ovat muun muassa perusopetuksen vahvistaminen ja tasa-arvon edistäminen esi- ja perusopetuksessa. Perusopetuksen vahvistamiseen liittyvien toimenpiteiden kuntatalousvaikutukset tarkentuvat jatkovalmistelun yhteydessä. Oppilas- ja opiskelijamäärien pieneneminen alentaa reaalisesti hieman opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksia kehyskaudella.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024-2027. Kuntatalouden toimintamenoja kasvattavat erityisesti kunta-alan ansiotason nousu. Vuosina 2025-2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee sopeutuspainetta kuntatalouteen tuleville vuosille.

Kunnallisveroprosentteihin ennakoidaan kohdistuvan nousupainetta kaikissa kuntakokoryhmissä vuosina 2024-2027, mutta koko maan tasolla kunnallisveron laskennallinen korotuspaine pysyy suhteellisen maltillisella tasolla. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta kehyskauden loppua kohden määrä nousee painottuen erityisesti pienempiin kuntakokoryhmiin.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024-2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna.

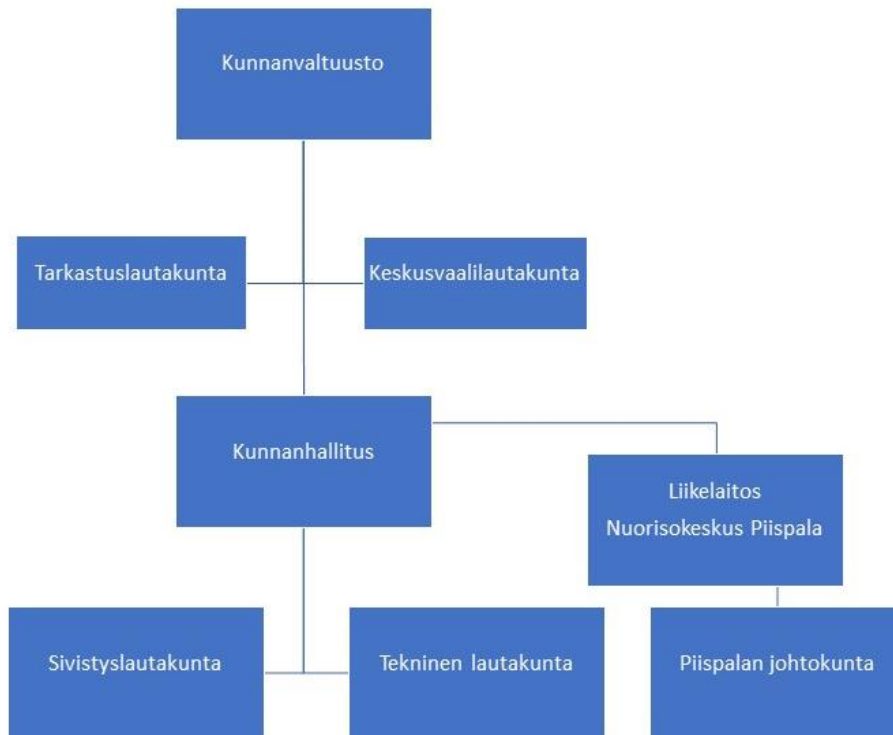
Lähtökohdat Kannonkosken kunnan talousarvion valmistelulle

Kunta-ala ei ole ensimmäistä kertaa joutumassa säästö- tai sopeutustoimenpiteisiin. Vuoden 2023 tuloksien odotetaan olevan vielä yleisesti ottaen positiivisia. Hyvinvointialueisiin siirtyminen aiheutti mittavan muutoksen kuntien verokertymiin. Vuoden 2022 verokertymä on liukunut vuoden 2023 kuntatalouteen parantaen rahoitusta ja sitä myötä tulosta. Vuosina 2021–2022 kasvaneet sote-menot leikkaavat pysyvästi kuntien valtionosuuksia. Kannonkosken kunnan kohdalla tällä ei ollut onneksi vaikutusta. Valtionosuus pysynee samalla tasolla meidän osalta. Korkotason nousu ei vielä ole realisoitunut täysimääräisinä käyttötalouden nousevina korkokustannuksina. Vuoden 2024 osalta kuntatalous vaikeutuu verotulojen, valtionosuuden, korkokulujen ja henkilöstökulujen vuoksi. Veroennusteet sekä valtionosuudet pienenevät keskimäärin ja korkotason nousu realisoituu laajemmin vieraan pääoman osalta. Lisäksi työehtosopimus nostaa henkilöstökustannuksia vuosien 2023-2024 aikana. Kannonkosken kunnan rahoituspohja pienenee noin 200 000 euroa vuonna 2024. Korkotason nousu kasvattaa rahoituskuluja samoin 200 000 euroa. Työehtosopimus nostaa henkilöstökuluja laskennallisesti 75 000 euroa. Inflaation myötä yleinen kustannustaso on nostanut toimintakuluja.

Yhteistoimintaneuvottelut

Talousarviovalmistelun rinnalla käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut koko kunnan ja liikelaitoksen henkilöstön osalta. Yhteistoimintamenettelyä ei sidottu talousarvion hyväksymiseen ja siitä mahdollisesti syntyvät käyttötalouden säästöt realisoituvat asteittain talousarviovuonna 2024. Neuvotteluiden päätavoitteena on noin 200 000 euron säästöt käyttötalouteen rakenteellisina vähennyksinä.

Kannonkosken kunnan organisaatio

Henkilöstö

Kannonkosken kunnalla henkilöstöä vuonna 2022 oli 42 henkilöä, joista vakinaisia oli 38 ja määräaikaista 4. Työllistettyjä oli 3. Kunnan henkilöstä 61,9% työskentelee sivistystoimen alla, 19,05% ateria- ja siivouspalveluyksikössä, 14,29% teknisen toimen alla ja 4,76% keskushallinnossa.

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä	Osuus henkilöstöstä -%
Keskushallinto	2	0	0	0	2	2	4,76
Ateria- ja siivouspalveluyksikkö	6	0	2	1	9	8	19,05
Sivistystoimi	25	0	1	0	26	26	61,90
Tekninen toimi	5	0	1	2	8	6	14,29
Yhteensä	38	0	4	3	45	42	100

Henkilöstömäärä palvelualoittain

Henkilöstömäärän muutos lähivuosina on edelleen laskeva, talouden heikkojen näkymien johdosta painetta henkilöstön vähentämiseen ja henkilöstökulujen karsimiseen on olemassa. Tavoitteena on, että Kannonkosken kunnalla on oikein mitoitettu henkilöstö tuottamassa kunnan tarjoamia

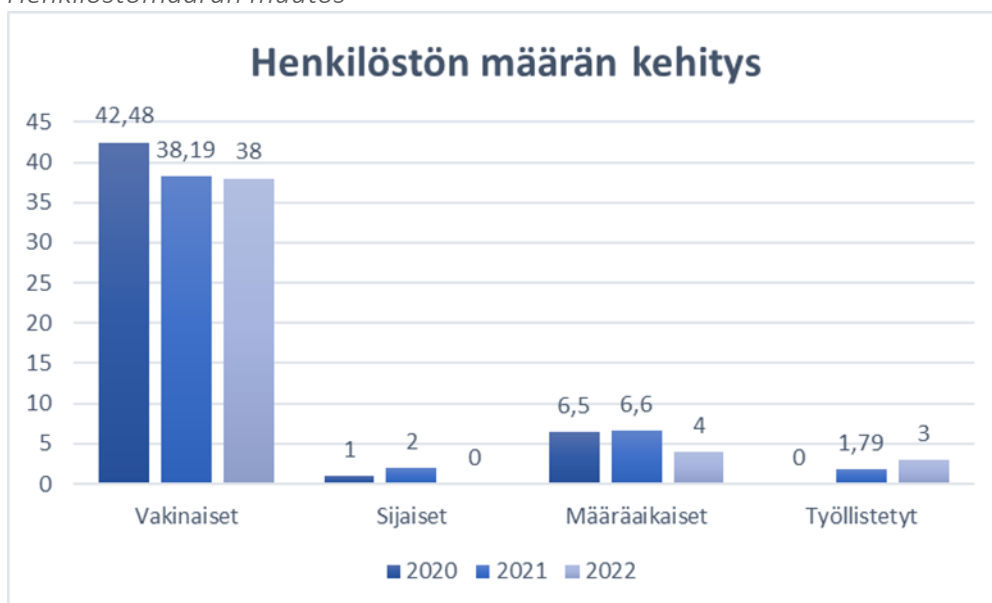
palveluja. Viime vuosina henkilöstömäärän muutoksen suunta on ollut pääasiassa laskeva. Henkilöstömäärä on vähentynyt vuodesta 2017 vuoteen 2022 7 henkilöllä.

Toimintayksikkö	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Keskushallinto	5,35	4,6	6	3,6	2,6	2
Ateria- ja siivouspalveluyksikkö	9,5	9	7	10	7,5	9
Sivistystoimi	33,58	29,06	30,84	31,38	30,24	26
Tekninen toimi	3,6	5,6	5,6	5	8,24	8
Yhteensä	52,03	48,26	49,44	49,98	48,58	45

Henkilöstömäärän kehitys 2017-2022

Henkilöstömäärän muutos

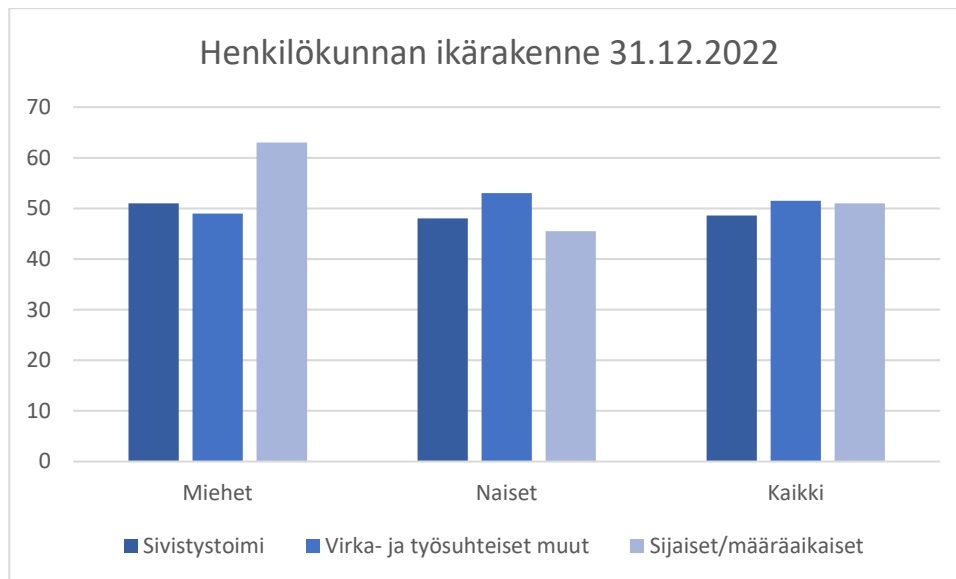

Henkilöstön määrän kehitys

Toimintayksikkö	Miehet	Naiset	Kaikki
Sivistystoimi	51	48	48,6
Virka- ja työsuhteiset muut	49	53	51,5
Sijaiset/määräaikaiset	63	45,5	51

Henkilöstön keski-ikä

Kannonkosken kunnan henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2022 lopussa 50,4 vuotta ollen hieman korkeampi kuin kunta-alalla keskimäärin.

Henkilökunnan ikärakenne

Henkilöstö on kunnalle merkittävä voimavara ja väline hyvinvoinnin tuottamiseksi kuntalaisille. Henkilöstön hyvinvointi ja toimiva henkilöstöhallinto on tästä panostuksesta huolehtimista. Sen toteuttamista ovat

- koulutussuunnitelma, joka pyrkii huomioimaan työyksiköittäin ennakoivasti henkilöstön koulutustarpeen ja koulutustarjonnan.
- henkilöstön perehdyttäminen, joka huomioidaan työtehtävien vaihtuessa ja rekrytoitaessa uutta henkilöstöä.
- työnohjaus tarvittaessa ja henkisesti kuormittavissa ammateissa

Kannonkosken kunnalla on henkilöstöohje, jonka tarkoituksena on antaa esimiehille yhtenäiset ohjeet henkilöstöä koskevissa asioissa, edesauttaa henkilöstön tasapuolista kohtelua ja toimia virka- ja työehtosopimusten soveltamisen tukena. Henkilöstöohje koskee kaikkia kunnan palveluksessa olevia työntekijöitä ja viranhaltijoita.

Kuntastrategia

Kuntastrategia uusittiin kuluvaan valtuuskauten loppuun asti.

-Kannonkosken kunnan visiona on hyvän elämän maaseudun kotikunta!

-Kannonkoski on perherakas ja turvallinen asuinpaikka, jossa peruspalvelut ovat kunnossa. Kannonkoskella arvostetaan yhteistyötä, yrittäjyyttä, luontoa ja viihtyvyyttä.

1. KUNTA ON KOTINI

- Eri ikäpolvet toistensa tukena – seniorit yhteisömme voimavarana
- Panostamme liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen ja harrastamme yhdessä.
- Kyläkuntien asukkaiden huomioiminen kunnallisessa päätöksenteossa.
- Kesäasukkaiden osallistaminen yhteistyöhön kuntayhteisömme jäseninä.
- Kokonaisturvallisuus nostetaan keskeiseen asemaan – vauvasta vaariin ja liikenne- ja turvallisuudesta koulun pihaan.

2. HYVINVOINTI JA KESTÄVÄT ARVOT

- Ruokamme tulee läheltä ja kotimaasta – painopistealueena aluetalous.
- Palveluiden säilyttäminen lähipalveluina – oma kunta keskiössä.
- Panostamme kunnan hankinnoissa puhtaaseen teknologiaan, energiatehokkuuteen ja ympäristövastuullisuuteen sekä korostaen biotalouden merkitystä esimerkiksi paikallisesti tuotetuissa elintarvikkeissa.
- Hyvinvoinnin lisääminen kunnan yleisilmettä parantamalla – elinympäristö ja kuntakuva.

3. ELINVOIMAA YRITTÄJYYDESTÄ

- Kestävää yrittäjyyttä maasta ja metsästä – yrittäjämönestyys päätöksenteossa.
- Palveluja senioreiden tueksi – työtä ja toimeentuloa lapsiperheille.
- Luonto ja hiljaisuus matkailun valtteina – matkailuelinkeino painopistealueena.
- Tuemme Piispalaa ja alueemme yrittäjiä kannattavaan yhteistyöhön.
- Nopeat laajakaistayhteydet mahdollistavat lisääntyvän etätyön ja etäyrittäjyyden.

4. TALOUS, JOHTAMINEN JA YHTEISTYÖ YLI KUNTARAJOJEN

- Kunnan vuosikate pyritään pitämään positiivisena sekä investoinnit alle poistojen.
- Talouden tasapaino ja velkaantumisen pysäyttäminen keskiössä.
- Kunnan kiinteistömäärän suunnitelmallinen vähentäminen – huomio omistajapolitiikkaan.
- Kunta pyrkii aktiivisesti väkiluvun vähenemisen pysäyttämiseen osana kaikkea toimintaansa.
- Edistämme koko seutukunnan etua EU:n rakennerahastojen tukien jaossa sekä EU:n liittymissopimuksen mukaisen erityisaseman palauttamisessa.
- Teemme rakentavaa yhteistyötä yli kuntarajojen – seutukunta on mahdollisuus yhteiseen kasvuun.

Konsernirakenne ja omistajaohjaus

31.12.2022

Emoyhteisö:

KANNONKOSKEN KUNTA

Liikelaitos: Nuorisokeskus Piispala

Tytäryhteisöt:

Muonion Järvirinne Oy
OivaTyö Oy
As Oy Aurinkorinne
Piispalan kokous- ja
hyvinvointipalvelut
Sinisen Tien Helmi

Osakkuusyhteisöt:

As Oy Järvihoivi 48,52 %
As Oy Aholaitala 23,60 %
As Oy Sammalsato 25,16 %

Kuntayhtymät:

SOTE KUNTAYHTYMÄ
Perusturvaliikel. Saarikka 6,17 %
Äänekosken ammatillisen
koulutuksen kuntayhtymä 1,59 %
Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri 1,13 %
Keski-Suomen liitto 0,42 %

Muonion Järvirinne Oy

Yhtiö on hallinnoinut kiinteistöä Muoniossa. Kiinteistö myydään vuoden 2023 aikana. Yhtiön on päätetty purkaa. Yhtiö asetetaan talousarviovuonna selvitystilaan. Kiinteistön myynnillä on liikelaitos Piispalan ja koko kunnan tulokseen negatiivinen vaikutus.

OivaTyö Oy

Henkilöstönvuokrausta ja rekrytoinnin asiantuntijapalveluita tarjoavan yhtiön taloudelliset tavoitteet vuodelle 2024 ovat liikevaihdon osalta 1 000 000 euroa, josta tulosta 30 000 euroa. Tarkoitus lisätä markkinoinnin avulla tunnettuutta ja pitää huolta nykyisistä asiakkuuksista.

As Oy Aurinkorinne

Asunto-osakeyhtiön tilikauden tulos oli -479,88 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa, maksuvalmius on erinomainen ja kiinteistöön toteutetaan suunnitelman mukaisia vuosikorjauksia.

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy:n toimintaan kohdistuva suurin yksittäinen muutos v. 2024 on lomajärjestöjen siirtyminen nuorisokeskuksen toiminnasta yhtiön alaisuuteen. Tämä tulee kasvattamaan yhtiön liikevaihtoa ja vuorokausia. Yhtiö pyrkii löytämään uusia yhteistyökumppaneita osallistumalla aktiivisesti Visit Jyväskylä Regionin toimintaan sekä liittymällä Venuun sähköiseen myyntialustaan tarkoituksena lisätä kokous-, tapahtuma- ja hyvinvointipalveluiden myyntiä. Huvilan vuokrausta pyritään puolestaan tehostamaan liittymällä Lomarengas-palveluun, joka toimii yhteistyössä myös Bookingin kanssa. Vuonna 2024 tullaan korostamaan ”ostamisen helppoutta” ja kehittämään niin tuotteiden paketointia kuin verkkokaupan toimintaa. Samalla tullaan panostamaan Piispalan näkyvyyteen ja yleiseen tunnettavuuteen markkinoinnin keinoin. Liikevaihtotavoite on 597 000 euroa, josta tulosta 12 000 euroa.

Sinisen Tien Helmi

Yhtiöllä ei ole operatiivista toimintaa tällä hetkellä. Yhtiö on tarkoitus purkaa talousarviovuonna 2024.

Palvelupaketti

Kannonkosken kunta on noin 20 vuotta sitten tehnyt 1 000 000 euron peruspääomasijoituksen liikelaitos Piispalalle. Peruspääoman tuotoksi on vuosittain katsottu noin 50 000-60 000 euron vastikkeeton palvelun hankinta liikelaitokselta. Palvelut ovat olleet tilavuokria, ruokapalveluja, liikuntapaikkapalveluja, liikuntaryhmälennuksia, leirikouluja ja muita kunnan toimintaa tukevia palveluja. Järjestely on vääristänyt sisäistä hintatasoa, kunnan kulurakennetta, se vaatii jatkuvaa seurantaa ja hankaloittaa budjetointia. Liikelaitos Piispalan johtokunta on ehdottanut (9/2023 § 43) tätä palvelupaketiksi kutsuttua tuoton maksua lakkautettavaksi. Palvelupaketin lopettamisella on suora vaikutus esimerkiksi sivistyslautakunnan toimintakatteeseen ja kuntalaisten palvelujen hinnoitteluun. Yhteisten neuvotteluiden tuloksena ehdotetaan, että palvelupaketti lakkautetaan 2 vuoden siirtymänä normaaliin palvelujen hinnoitteluun. Tuottoja maksetaan 2024 vuonna 30 000 euron verran ja samoin 2025 30 000 euron verran. Näiden vuosien aikana palvelupaketti kohdistetaan kunnan kannalta tärkeiden palvelujen tukemiseen. Sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta ovat tarkentaneet palvelupaketin käyttöä kunnan kannalta tärkeisiin palveluihin:

- varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen uimaopetus
- nuorisotoimen leiritoiminta
- kulttuurin toimentapahtumat (4 krt/vuodessa)
- ikäihmisten liikuntavuorot

Kannonkosken kunnan talous

Verotulot ja valtionosuus

Kunnat ovat merkittävä veronsaajaryhmä, kunnallisveron osuus ansiotuloveroista on noin 60 prosenttia ja yhteisöveroistakin kunnille ohjautuu vajaa kolmannes (vuosina 2014–2019). Kunnat ovat lisäksi ainoita kiinteistöveron saajia. Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta.

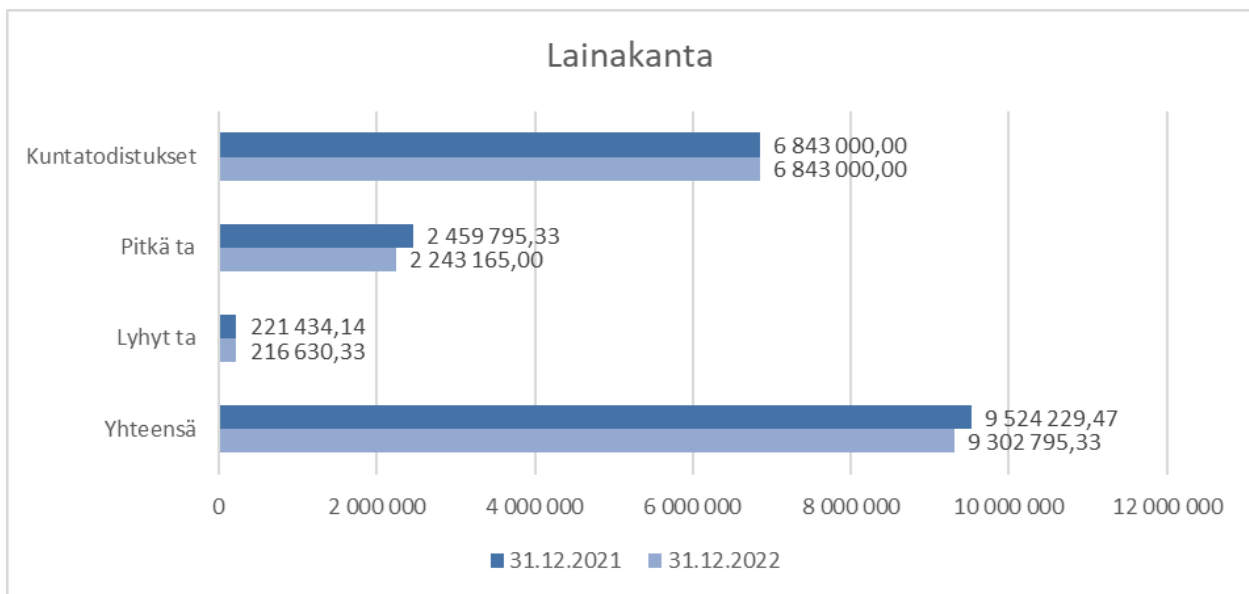
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen tasaus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden avulla. Verotuloihin perustuva tasaus joko lisää tai vähentää kunnan valtionosuutta riippuen siitä, onko kunnan laskennallinen verotulo keskimääräistä suurempi vai pienempi. Kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Syksyllä 2023 annettu verotulojen ennuste muutti talousarviovuoden tulopohjaa noin 200 000 euroa. Siitä ennusteet ovat hiukan parantuneet. Kunta päätti nostaa talousarviovuodelle 2024 sekä tulooveroprosenttia että kiinteistöveroprosenttia. Näiden nostojen yhteisvaikutus kunnan verotuloihin arvioidaan olevan noin 80 000 euroa. Alla taulukko verotulopohjasta talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle.

TILIVUOSI	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji						
Kunnallisvero	3 458	3 457	1 769	1 702	1 744	1 798
<i>Muutos %</i>	8,5	0,0	-48,8	-3,8	2,4	3,1
Yhteisövero	1 011	948	546	468	500	511
<i>Muutos %</i>	42,5	-6,3	-42,4	-14,3	7,0	2,1
Kiinteistövero	527	554	567	637	640	640
<i>Muutos %</i>	26,3	5,0	2,4	12,3	0,5	0,0
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	4 996	4 958	2 882	2 807	2 884	2 949
<i>Muutos %</i>	15,8	-0,8	-41,9	-2,6	2,8	2,3

Valtionosuuden muodostuminen sote-muutoksen jälkeen on ollut arvaamatonta. Valtionosuuteen ennustetaan tulevan noin 40 000 lisäys vuodelle 2024. Suunnitelmavuosien valtionosuutta saattaa pienentää leikkaukset, joiden piti kohdistua jo talousarviovuoteen. Leikkaukset kuitenkin peruttiin vuoden osalta ja niiden ennustetaan siirtyvän vuosille 2025-2027. Muutoinkin valtionosuusjärjestelmää uudistetaan vastaamaan pääasiassa sivistystoimen menoja. Tämä tarkoittaisi, että valtionosuustaso ei luultavasti nousisi.

Lainakanta

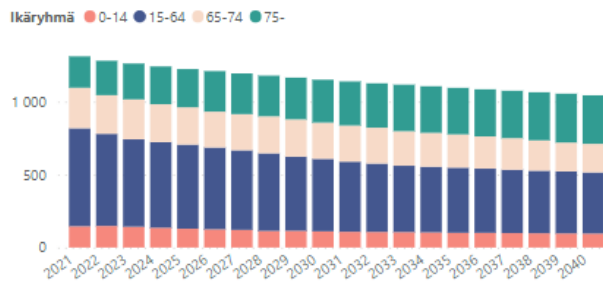

Vaikka lainakanta on pienentynyt vuoden 2023 aikana yli puoli miljoonaa euroa, huomattava lainakanta lisää talousarviovuoden 2024 korkokuluja entisestään. Arvion mukaan korkojen lisäys on noin 200 000 euroa suhteessa 2023 vuoden tasoon. Korkojen ennustetaan laskevan vuoden 2024 aikana, joten korkokulujen huippu nähdään todennäköisesti ensi vuoden aikana.

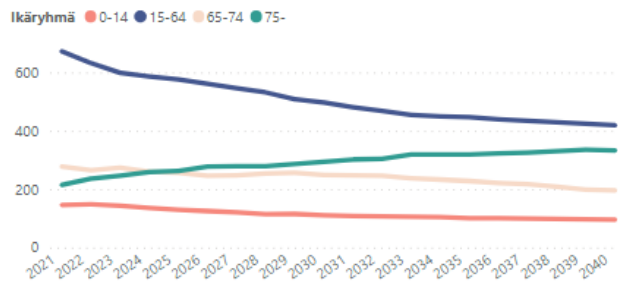
Väestönkehitys ja työllisyys

Kannonkosken väkiluku oli vuoden 2022 lopulla 1269 asukasta. Sen ennustetaan laskevan -3,9 % vuoden aikana, joka tarkoittaa noin 50 asukkaan vähenemistä.

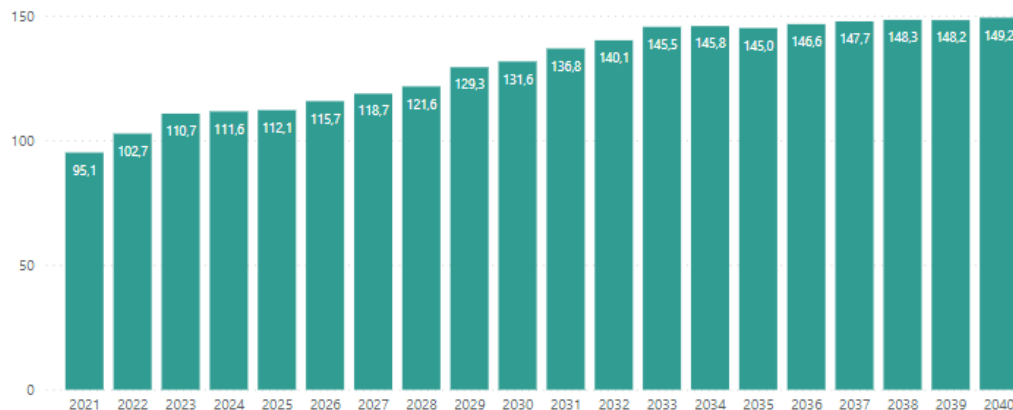
Väestömäärän ennustettu kehitys ikäryhmittäin

Ikäryhmien määrän ennustettu muutos

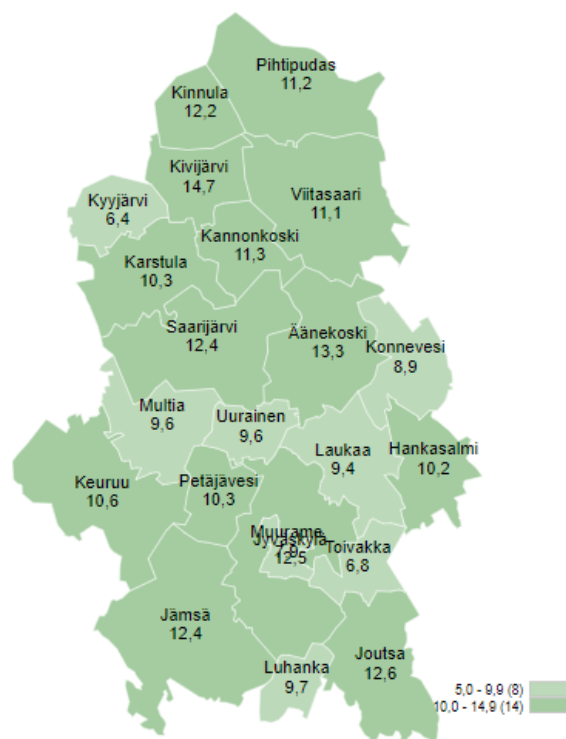
Väestöllinen huoltosuhte (alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä suhteessa 15–64-vuotiaaseen väestöön)

Lähde: Tilastokeskus.
Väestöennuste (2021).
Vuoden 2021 tieto kuvaa toteutunutta kehitystä.

Kannonkosken työllisyys on kehittynyt hiukan parempaan suuntaan. Vuoden 2022 lopulla työttömyysprosentti oli 13 %. Arvio työmarkkinatuen maksuosuudesta on samalla tasolla kuin edellisen noin 78 000 euroa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Käyttötalous

TALOUSARVIO 2024 / SUUNNITELMA 2025 - 2026	TP-2017	TP-2018	TP-2019	TP-2020	TP-2021	TP-2022	TALOUSARVIO 2023	TALOUSARVIO 2024	TASU 2025	TASU 2026
KUNNANHALLITUS										
YLEISHALLINTO JA ELINKEINO										
Menot	-578 558	-587 841	-644 336	-664 269	-654 323	-616 130	-605 478	-661 268	-645 000	-645 000
Tulot	42 771	61 206	48 413	37 565	134 940	160 444	18 050	25 150	25 000	25 000
Toimintakate	-535 788	-526 635	-595 923	-626 704	-519 383	-455 686	-587 428	-636 118	-620 000	-620 000
MAASEUTUPALVELUT										
Menot	-28 383	-25 681	-21 259	-24 057	-22 530	-30 313	-16 716	-24 810	-22 000	-22 000
Tulot							0	0	0	0
Toimintakate	-28 383	-25 681	-21 259	-24 057	-22 530	-30 313	-16 716	-24 810	-22 000	-22 000
SOS.- JA TERVEYSPALVELUT / KUNNAN HOIDETTAVAT										
Menot	-163 507	-136 023	-222 376	-116 869	-121 820		-51 300	0	0	0
Tulot	9 138	0	20 000	0	0		0	0	0	0
Toimintakate	-154 368	-136 023	-202 376	-116 869	-121 820		0	0	0	0
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT/PERUSTURVA										
Maksusuusmenot	-6 359 140	-6 157 544	-6 272 601	-6 539 425	-7 067 973	-8 025 065	0	0	0	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA										
Menot	-2 332 291	-2 458 089	-2 525 294	-2 356 749	-2 511 348	-2 769 072	-2 810 335	-2 800 830	-2 800 000	-2 800 000
Tulot	207 532	200 709	184 372	200 100	185 612	164 154	187 190	205 280	150 000	150 000
Toimintakate	-2 124 759	-2 257 380	-2 340 922	-2 156 649	-2 325 736	-2 604 919	-2 623 145	-2 595 550	-2 650 000	-2 650 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA										
Menot	-2 087 282	-2 364 712	-2 576 681	-2 489 456	-2 708 109	-2 886 895	-2 802 913	-2 637 759	-2 543 000	-2 543 000
Tulot	2 009 219	2 326 112	2 527 132	2 433 019	2 647 134	2 820 487	2 507 062	2 479 292	2 370 000	2 380 000
Toimintakate	-78 063	-38 601	-49 548	-56 437	-60 975	-66 408	-295 851	-158 467	-173 000	-163 000
YHTEISET MENOT										
Menot	-53 899	-54 000	-65 177	-64 501	-64 534	-50 944	-64 300	-30 000	-30 000	0
Tulot							0	0	0	0
Toimintakate	-53 899	-54 000	-65 177	-64 501	-64 534	-50 944	-64 300	-30 000	-30 000	0
KÄYTTÖTALOUS YHT.										
Menot	-11 401 464	-11 898 948	-12 614 547	-12 108 158	-13 225 064	-14 378 419		-6 188 967	-6 040 000	-6 010 000
Tulot	2 268 660	2 588 027	2 779 917	2 670 684	2 967 686	3 145 085	2 712 302	2 709 722	2 545 000	2 555 000
TOIMINTAKATE / JÄÄMÄ	-9 132 804	-9 310 921	-9 834 630	-9 437 474	-10 252 286	-11 100 000	-3 646 834	-3 479 245	-3 495 000	-3 455 000
VEROTULOT	4 228 964	4 048 903	4 304 450	4 314 311	4 996 215	4 958 000	2 844 000	2 807 000	2 884 000	2 949 000
VALTIONOSUUDET	5 963 244	5 907 164	5 729 499	6 333 703	6 002 338	6 449 041	1 088 854	1 119 956	1 100 000	1 100 000
RAHOITUSKULUT	-25 398	-76 631	-2 441 444	-646 983	-39 460	-63 000	-63 000	-290 000	-280 000	-270 000
RAHOITUSTUOTOT	140 354	202 815	123 196	188 356	203 108	71 000	92 000	112 000	110 000	110 000
VUOSIKATE	1 174 360	771 330	-2 128 352	751 913	909 915	315 041	315 020	269 711	319 000	434 000
POISTOT JA	-615 834	-643 561	-648 133	-667 418	-662 810	-667 000	-666 372	-666 372	-650 000	-650 000
ARVONALENTUMISET	-292 245		-77 900				0	0		
SATUNNAISET ERÄT	319 859		-138 393				0	0		
TILIKAUDEN TULOS	586 139	127 769	-2 992 779	84 495	247 105	-352 000	-351 352	-396 661	-331 000	-216 000
Poistoerot tilinpäätöksessä	727	727	727	727	727					
TILIK. YLI- / ALIJÄÄMÄ	586 865	128 496	-2 992 052	85 222	247 832	-351 000	-351 352	-396 661	-331 000	-216 000

Kunnanhallitus (luvut -merkkisiä)

TOIMINTAKATE	TP 2020	TP 2021	TP2022	TA2023	Ts 2024
Vaalit	0	10 887	1 918	1 600	6 000
Tarkastustoimi	10 210	16 111	8 230	9 280	9 280
Kunnanvaltuusto	19 860	16 234	9 969	11 400	11 400
Kunnanhallitus	28 690	28 064	24 366	25 809	25 809
Keskustoimisto	223 883	270 321	179 268	185 447	183 447
Taloustoimisto	80 370	91 173	95 776	140 614	140 614
Atk-palvelut yhteiset+CGI	62 950	61 782	73 067	65 094	65 094
Kunnallisverotus	30 000	22 049	20 591	22 000	22 000
Jäsenmaksut	20 380	21 648	22 414	18 750	18 750
Kunnan juhlat ja tapahtumat	3 000	0	0	1 500	2 000
Seutukuntayhteistyö	19 830	1 887	0	530	500
Elinkeinotoimi/seutuprojektit	56 130	47 024	17 414	21 020	23 259
Työsuojelu, työterveys		12 253	12 577	23 015	29 015
Markkinointi ja matkailu	19 560	875	280	25 000	20 000
Muut	51 840		50 710	36 369	78 950
YHTEENSÄ/sitovuustaso	626 703	519 382	371 566	587 428	636 118

Maaseututoimi (luvut ovat -merkkisiä)

TOIMINTAKATE	Tp 2020	Tp 2021	TP 2022	TA 2023	Ts 2024
YHTEENSÄ/sitovuustaso	24 057	22 530	17 830	24 810	24810

Sivistyslautakunta (luvut ovat -merkkisiä)

TOIMINTAKATE	Tp 2020	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Muutos-%	Ta 2024
Hallinto	18 463	10 689	58 565	49 530	1,29	50 170
Varhaiskasvatus	274 826	309 305	374 213	422 030	23,19	519 890
Esiopetus	72 259	74 816	70 215	55 280	7,05	59 180
Peruskoulu	1 590 330	1 737 169	1 803 725	1 802 980	-5,57	1 702 620
Aamu- ja iltapv.toim	9 773	11 948	24 805	28 240	-35,55	18 200
Musiikkikoulutus	9 449	7 182	5 489	6 400	0,00	6 400
Kansalaisopisto ym	17 084	18 012	19 808	22 500	-11,11	20 000
Kirjastotoimi	81 261	94 075	112 431	115 860	-8,28	106 270
Kulttuuritoimi	11 915	13 923	15 208	17 770	0,23	17 810
Nuorisotoimi	33 199	21 591	51 091	50 560	0,00	50 560
Liikuntatoimi	35 451	27 026	66 856	40 980	-14,01	35 240
Hyvinvointitoimi	0	0	10 660	2 850	223,16	9 210
YHTEENSÄ	2 372 350	2 325 736	2 604 919	2 622 910	-1,04	2 595 550

Tekninen lautakunta

TOIMINTAKATE	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Hallinto- ja viranomaispalvelut	-379 259	-414 089	-484 370	-364 185	-369 125
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	+ 443 312	+414 297	+340 900	285 540	+290 814
Muut palvelut	-104 277	-78 818	-82 147	-122 680	-128 159
Lämpölaitos	-42 907	18 962	9 920	12 725	21 794
Vesihuolto (vesi ja jätevesi)	26 699	35 861	9 350	11 545	36 445
Haja-asutusl. Vesihuolto	0	0	-33 270	-33 270	0
YHTEENSÄ/sitovuustaso	-56 432	-60 559	-309 130	-295 851	-158 467
Kiinteistöjen purkaminen					

Yhteiset menot (luvut -merkkisiä)

TOIMINTAMENOT	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021	TP 2022	Ts 2023	Ts 2024
Jakamattomat eläkemenot	-4 161	-4 502	-4 490	-4 490	-4 300	
Piispalan palvelupaketti	-61 015	-60 000	-60 044	-46 453	-60 000	-30 000
YHTEENSÄ / Sitovuustaso	-65 176	-64 502	-64 534	-50 944	-64 300	-30 000

Yhteensä (luvut ovat -merkkisiä)

TOIMINTAKATE	Tp 2020	Tp 2021	TP 2022	TA 2023	Ts 2024	Ts 2025
Kunnanhallitus	626 704	519 383	371 566	587 428	636 118	
Maaseututoimi	24 057	22 530	17 830	24 810	24 810	
Sosiaali- ja terveystoimi	6 656 294	7 189 793	8 025 065	51 300	0	
Sivistyslautakunta	2 156 649	2 325 736	2 604 919	2 623 145	2 595 550	
Tekninen lautakunta	56 437	60 975	66 408	295 851	158 467	
Yhteiset menot	64 501	64 534	50 944	64 300	30 000	
YHTEENSÄ	9 437 474	10 252 286	11 136 732	3 646 834	3 479 245	

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma vuodelle 2024

Taseyksikkö perustettiin 01.01.2016 alkaen

VESIHUOLTOLAITOS Taseyksikön rahoituslaskelma	TP-2021	TP-2022	TA-2023	TAE-2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-31 525	-46 251,98	-49 440,00	-50 000
Poistot ja arvonalentumiset	67 386,36	77 596,19	58 672,00	60 000
Rahoitustuotot ja kulut	-11 282,22	-12 315,84	-11 120,00	-11 120,00
Vuosikate	24 578,75	19 028,37	-1 888,00	-1 112,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-48 802,01	-19 308,70	-40 000,00	-40 000,00
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	0,00
Investoinnit, netto	-48 802,01	-19 308,70	-40 000,00	-40 000,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-24 223,26	-280,33	-41 888,00	-41 112,00
RAHOITUS				
<i>Lainakannan muutokset</i>				
Pitkäaikaisten lainojen muutos kunnalta, sisäinen	13 773,27	-3 115,37	41 888,00	41 112,00
Lainakannan lisäys	13 773,27	-3 115,37	41 770,00	41 112,00

Investointiosa

INVESTOINTISUUNNITELMA TA 2024, TASU 2025-2027	TP 2020	TP 2021	TP2022	TA 2023	TA muutos 2023	TASU v. 2024	TA 2024	TASU v. 2025	TASU v. 2026	TASU v. 2027
Talousarvio 2024			790					-35 000		
Kaavoitettujen alueiden kunnallistekniikka ym.										
Atk-hankinnat, yleishallinto	0	0	0	-5 000		-5 000				
Nuottalan sataman ja uimarannan kehittäminen							-30 000			
Koirapuisto							-20 000			
Ruokapalvelun laitteet		-8 450						-20 000		
Liikenneturvallisuusjärjestelyt	-22 493									
Vuokra-asuntojen peruskorjaukset	-21 970	-18 940	-17 149	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Asuntotuotannon kehittäminen				-100 000	-100 000	-500 000	-100 000			
Mannilantien teollisuushallin rakentaminen					-80 000		-60 000			
Mäntykodin pihan asfaltointi	-25 257									
Vesijohdo- ja viemäriverkoston peruskorjaus, rakentaminen	-25 832	-48 802	-21 670	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-80 000	-200 000	-50 000
Jätevedenpuhdistamon automaation korjausinvestointi				-60 000	-60 000					
Varavoimahanhinnat eri kiinteistöille				-30 000	-30 000		-30 000			
Kaukolämpöverkosto investoinnit ja saneeraus				-25 000	-25 000	-60 000	-25 000		-120 000	-50 000
Kaavateiden peruskorjaus ja rakentaminen	-19 870	-27 709 (alle inv.raja)		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000		
Uusi paloasema	-4 952	-26 692	-14 032	-1 400 000	-1 275 000	-500 000				
Kannonpuu haketiinlaajennus			-29 658							
Teollisuustilojen paloturvallisuusinvestoinnit	-136 408	-948								
Piispalan uusi ruokalarakennus									-2 000 000	
Yritystilat	-51 357									
Mäntykodin tukiasunnot	-8 208							-100 000	-600 000	
Uusi kaukalo								-25 000		
Päiväkodin pihan kehittäminen							-15 000			
Koulualueen ulkoiluvälinevarasto				-20 000	-20 000					
Kirjasto										-1 400 000
Koulun energiatehokkuusinvestoinnit										
Moottorikelkkainvestointi			-18 000							
Vanhan koulun alue / lähiliikuntapaikka (netto)	-20 669	-48 943	-86 514							
Maakuntauran pohjoisosan kunnostaminen		-13 093	-9 661							
Kankaalantien leikkipuiston kehittäminen				-15 000	-15 000					
Vedenottamoiden kehittäminen	0							-20 000	-100 000	
INVESTOINTIMENOT / -	-337 015	-193 577	-195 894	-1 745 000	-1 695 000	-1 155 000	-370 000	-420 000	-3 040 000	-1 520 000

Tuloslaskelma

Kannonkosken kunta

TALOUSARVIO

Lautakunnan esitys

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2024 - 31.12.2024

	TILINP. 2021	TILINP. 2022	BUD+MUUTOS 2023	BUDJETTI 2024	Muutos % ed.vuosi
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Liiketoiminnan myyntituotot	596.986	662.712	626.040	631.040	0,8
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	55.206	62.308	69.120	94.330	36,5
Muut suoritteiden myyntituotot	597.967	549.579	403.393	380.372	-5,7
Myyntituotot	1.250.159	1.274.600	1.098.553	1.105.742	0,7
Maksutuotot					
Yleishallinnon maksut		28			
Opetus-, kultt.-ja sivistystoimen maksut	41.989	28.565	30.550	21.750	-28,8
Muut palvelumaksut	30.244	24.754	1.200	1.200	
Maksutuotot	72.233	53.347	31.750	22.950	-27,7
Tuet ja avustukset					
Tuet ja avustukset	202.060	232.048	87.630	114.690	30,9
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1.407.863	1.557.678	1.485.869	1.457.840	-1,9
Muut toimintatuotot	9.426	26.795	8.500	8.500	
Muut toimintatuotot	1.417.289	1.584.473	1.494.369	1.466.340	-1,9
TOIMINTATUOTOT	2.941.741	3.144.467	2.712.302	2.709.722	-0,1
Valmistus omaan käyttöön	31.037				
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.921.027	-2.016.605	-1.884.144	-1.946.333	3,3
Jaksotetut palkat ja palkkiot	13.723	7.895			
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	45.673	35.386	2.000		-100,0
Palkat ja palkkiot	-1.861.631	-1.973.324	-1.882.144	-1.946.333	3,4
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-506.815	-514.504	-415.193	-423.605	2,0
Muut henkilösivukulut	-65.517	-61.149	-75.101	-56.356	-25,0
Henkilösivukulut	-572.332	-575.653	-490.294	-479.961	-2,1
Henkilöstökulut	-2.433.963	-2.548.977	-2.372.438	-2.426.294	2,3
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-7.813.290	-8.607.590	-767.003	-775.695	1,1
Muiden palvelujen ostot	-1.360.610	-1.351.469	-1.379.575	-1.315.683	-4,6
Palvelujen ostot	-9.173.899	-9.959.059	-2.146.578	-2.091.378	-2,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-682.969	-685.342	-807.546	-675.315	-16,4

	TILINP. 2021	TILINP. 2022	BUD+MUUTOS 2023	BUDJETTI 2024	Muutos % ed.vuosi
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-682.969	-685.342	-807.546	-675.315	-16,4
Avustukset ja stipendit					
Avustukset ja stipendit kotitalouksille	-44.337	-36.215	-38.000	-35.048	-7,8
Avustukset yhteisöille	-101.966	-120.654	-124.170	-124.900	0,6
Avustukset yrittäjille ja liikelaitoks.	-3.679	-1.135	-6.000	-6.000	
Avustukset ja stipendit	-149.982	-158.005	-168.170	-165.948	-1,3
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-763.825	-909.271	-841.434	-815.062	-3,1
Muut toimintakulut	-20.427	-34.757	-22.970	-14.970	-34,8
Muut toimintakulut	-784.252	-944.028	-864.404	-830.032	-4,0
TOIMINTAKULUT	-13.225.064	-14.295.412	-6.359.136	-6.188.967	-2,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10.252.287	-11.150.945	-3.646.834	-3.479.245	-4,6
Verotulot	4.996.215	4.958.268	2.844.000	2.807.000	-1,3
Valtionosuudet	6.002.338	6.448.968	1.088.854	1.119.956	2,9
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	4.562	4.839	2.620	2.620	
Muut rahoitustuotot	198.547	125.145	89.380	109.380	22,4
Korkokulut	-17.410	-53.985	-10.620	-10.620	
Muut rahoituskulut	-22.049	-21.037	-52.380	-279.380	433,4
Rahoitustuotot ja -kulut	163.649	54.961	29.000	-178.000	-713,8
VUOSIKATE	909.915	311.253	315.020	269.711	-14,4
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-662.810	-666.755	-666.372	-666.372	
Poistot ja arvonalentumiset	-662.810	-666.755	-666.372	-666.372	
TILIKAUDEN TULOS	247.105	-355.502	-351.352	-396.661	12,9
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	727	687			
Varausten ja rahastojen muutokset	727	687			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	247.831	-354.815	-351.352	-396.661	12,9

Rahoituslaskelma

	2023	TA 2024	SUUNN 2025	SUUNN 2026
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	315020,00	238 654,94	319 000,00	434 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorah. korjauserät, pakollinen varaus	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorah. korjauserät, rahastot				
	315020,00	238 654,94	319 000,00	434 000,00
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1695000,00	-370 000,00	-420 000,00	-3 040 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien myyntitulot	0,00	0,00	0,00	0,00
	-1 695 000,00	-370 000,00	-420 000,00	-3 040 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 379 980,00	-131 345,06	-101 000,00	-2 606 000,00
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-216630,00	-212 000,00	-207 000,00	-202 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-320000,00	0,00	0,00	0,00
	-536 630,00	-212 000,00	-207 000,00	-202 000,00
Oman pääoman muutokset		0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahastojen muutokset	50000,00	112 000,00	112 000,00	112 000,00
Rahoituksen rahavirta	-536 630,00	-212 000,00	-207 000,00	-202 000,00
Rahavarojen muutos	-1 916 610,00	-343 345,06	-308 000,00	-2 808 000,00

Lainakanta 31.12.2023: 8 766 165,00€, josta lyhytaikaista 6 523 000,00 €

Lainakanta 31.12.2024: 8 554 165,00 €, josta lyhytaikaista 6 523 000,00 €

Lainakanta 31.12.2025: 8 347 165,00 €, josta lyhytaikaista 6 523 000,00 €

Lainakanta 31.12.2026: 8 145 165,00 €, josta lyhytaikaista 6 523 000,00 €

Investointiosa

	2023	Suun. 2024	Suun. 2025	Suun. 2026
<u>KIIINTEISTÖT</u>				
-				
Vuokra-asuntojen peruskorjaus	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Ruokapalvelun laitteet			-20 000	
Asuntotuotannon kehittäminen	-100 000	-100 000		
Mannilan teollisuushallin laajennuksenrakentaminen	-80000	-60000		
Varavoimahankinnat mäntykodille	-30 000	-30 000		
Mäntykodin tukiasunnot			-100 000	-600 000
Paloasema	-1 275 000			
Koulualueen ulkoiluvälinevarasto	-20 000			
Piispalan uusi ruokalarakennus				-2 000 000
KIIINTEISTÖT YHTEENSÄ	-1 525 000	-210 000	-140 000	-2 620 000
<u>YHDYSKUNTATEKNIikka</u>				
Nuottalan sataman ja uimarannan kehittäminen		-30 000		
Vesijohto- ja viemäriverkoston saneeraus	-40 000	-40 000	-80 000	-200 000
Kaukolämpöverkoston investoinnit ja saneeraus	-25 000	-25 000		-120 000
Kaavateiden peruskorjaus ja rakentaminen	-30 000	-30 000	-120 000	
Kaavoitetun alueen kunnallistekniikka			-35 000	
Jätevesipuhdistamon automaatioinvestoinnit	-60 000			
Vedenottamoiden kehittäminen			-20 000	-100 000
YHDYSKUNTATEKNIikka YHT.	-155 000	-125 000	-255 000	-420 000
Kankaalan leikkipuiston kehittäminen	-15 000			
Koirapuisto		-20 000		
Päiväkodin pihan kehittäminen		-15 000		
YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN YHT.	-15 000	-35 000	0	0
<u>LIIKUNTAPAIIKKARAKENTAMINEN</u>				
Jääkiekkokaukalon rakentaminen			-25 000	
LIIKUNTAPAIIKKARAKENTAMINEN YHTEENSÄ	0	0	-25 000	0
YHTEENSÄ, Investointimenot	-1 695 000	-370 000	-420 000	-3 040 000
YHTEENSÄ, Investointitulot				
YHTEENSÄ, Investoinnit netto	-1 695 000	-370 000	-420 000	-3 040 000
*ei toteudu				

Piispalan tuloslaskelma

		81,82 %	18,18 %	
Nuorisokeskus Piispala		Yleishyödyllinen	Elinkeino	Yhteensä
Talousarvio 2024	VRK	27000	6000	33000
		2024	2024	2024
Yleiset myyntitilit				
3010 Liikuntatilat 0%		36 299,05 €		36 299,05 €
3011 Liikuntatilat 10%			151 187,80 €	151 187,80 €
3020 Sauna- ja kokoustilat 0%		3 567,86 €		3 567,86 €
3024 Sauna- ja kokoustilat 24%			15 104,16 €	15 104,16 €
3030 Majoitus 0%		758 339,91 €		758 339,91 €
3031 Majoitus 10%			305 545,92 €	305 545,92 €
3040 Muu myynti 0%		1 200,00 €		1 200,00 €
3041 Muu myynti 10%			2 210,00 €	2 210,00 €
3044 Muu myynti 24%			13 464,00 €	13 464,00 €
3050 Tarvikemaksut 0%		23 500,00 €		23 500,00 €
3054 Tarvikemaksut 24%				
3060 Ohjaus 0%		45 150,00 €		45 150,00 €
3061 Ohjaus 10% (Liikunta)			15 205,00 €	15 205,00 €
3064 Ohjaus 24%				
3070 Ravintola 0%		517 763,57 €		517 763,57 €
3074 Ravintola 14%			243 600,00 €	243 600,00 €
3081 Konserninsis. 10%			150,00 €	150,00 €
3082 Konserninsis 14%			128 303,75 €	128 303,75 €
3084 Konserninsis 24%			275 000,00 €	275 000,00 €
3120 Kahviomyynti 14%			169 000,00 €	169 000,00 €
3124 Kahviomyynti 24%			24 000,00 €	24 000,00 €
Oheispalvelut				
3250 Laskutuslisät 0 %		1 350,00 €		1 350,00 €
3254 Laskutuslisät 24 %			950,00 €	950,00 €
3310 Välitysmyynti 24%, suksihuoltotarvikkeet				
Liikevaihto:		1 387 170,40 €	1 343 720,63 €	2 730 891,03 €
Liiketoiminnan muut tuotot				
3800 OKM Yleisavustus nuorisokeskustoimintaan		795 000,00 €		795 000,00 €
3805 OKM NUOTTA - sosiaalinen nuorisotyö		75 000,00 €		75 000,00 €
3810 OKM muut erityis- ja investointiavustukset		50 000,00 €		50 000,00 €
3820 OPH hankeavustukset		150 000,00 €		150 000,00 €
3830 AVI hankeavustukset		30 000,00 €		30 000,00 €
3840 Muut tuet (työllistäminen,koulutus)		25 000,00 €		25 000,00 €
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä		1 125 000,00 €		1 125 000,00 €
Tuotot Yhteensä:		2 512 170,40 €	1 343 720,63 €	3 855 891,03 €
Materiaalit ja palvelut				
4000 Ostot 0%		-150 637,53 €		-150 637,53 €
4001 Ostot 10%		-6 489,60 €	-1 622,40 €	-8 112,01 €
4004 Ostot 14%		-2 240,00 €	-560,00 €	-2 800,00 €
4010 Ostot 24%		-2 320,00 €	-580,00 €	-2 900,00 €
4014 Ravintolan elintarvikeostot 14%		-263 489,74 €	-65 872,44 €	-329 362,18 €
4024 Ravintolan tarvikeostot 24%		-3 600,00 €	-900,00 €	-4 500,00 €
4034 Kahvion myyntituoteostot 14%			-108 000,59 €	-108 000,59 €
4035 Kahvion myyntituoteostot 24%			-15 110,00 €	-15 110,00 €
4037 Kahvion välitysmyyntiin ostot 24%				

4040 Saniteettitarvikeostot 24%	-19 900,00 €	-4 975,00 €	-24 875,00 €
4041 Puhdistusaineet 24%	-15 632,00 €	-3 908,00 €	-19 540,00 €
4042 Puhdistustarvikkeet 24%	-1 560,00 €	-390,00 €	-1 950,00 €
4044 Allaskemikaalit 24%	-5 640,00 €	-1 410,00 €	-7 050,00 €
4064 Nuorisotyön tarvikeostot 24%	-8 505,00 €		-8 505,00 €
4069 Korjaus- ja huoltotarvikkeet 24%	-6 000,00 €	-1 500,00 €	-7 500,00 €
4290 Ostorahdit ja toimitusmaksut 24%	-1 003,20 €	-250,80 €	-1 254,00 €
4451 Ostopalvelu 24%	-34 584,00 €	-8 646,00 €	-43 230,00 €
4456 Ostopalvelut konserniyrityksiltä 24%	-2 809,60 €	-702,40 €	-3 512,00 €
4461 Ostopalvelut 10%	-5 640,00 €	-1 410,00 €	-7 050,00 €
4470 Ostopalvelut 0%	-5 001,00 €		-5 001,00 €
4404 Varastojen muutos		3 000,00 €	3 000,00 €
Materiaalit ja palvelut yhteensä:	-535 051,68 €	-212 837,62 €	-747 889,30 €
Henkilöstökulut			
5000 Kuukausipalkat	-993 379,59 €	-248 344,90 €	-1 241 724,49 €
5000 Kuukausipalkat nuorisotyö			
5010 Tuntipalkat	-123 621,57 €	-30 905,39 €	-154 526,96 €
5010 Tuntipalkat Nuorisotyö			
5020 Luottamushenkilöiden palkkiot	-2 500,00 €		-2 500,00 €
5300 kk-palkkaisten vuosiloma,sairausloma yms.	-211 010,70 €	-52 752,68 €	-263 763,38 €
5310 t-pakkaisten vuosiloma,sairausloma yms.	-10 184,35 €	-2 546,09 €	-12 730,44 €
5410 Ravintoedut			-40 000,00 €
5440 Muut luontoisedut			
5470 Saadut sairaus- ja tapaturmavakuutuskorv.	2 400,00 €	600,00 €	3 000,00 €
5990 Luontoisetujen vastatili			40 000,00 €
6135 JuEL tasausmaksu, ei palkkaperusteinen			
6140 JuEL eläkemaksut palkkaperusteinen	-225 689,04 €	-56 422,26 €	-282 111,30 €
6300 Sosiaaliturvamaksut	-20 505,00 €	-5 126,25 €	-25 631,25 €
6400 Tapaturmavakuutusmaksut	-9 381,37 €	-2 345,34 €	-11 726,72 €
6410 Työttömyysvakuutusmaksut	-13 401,96 €	-3 350,49 €	-16 752,45 €
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut	-1 072,16 €	-268,04 €	-1 340,20 €
6500 Henkilövakuutusmaksut			
Henkilöstökulut yhteensä:	-1 608 345,75 €	-401 461,44 €	-2 009 807,19 €
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä:	-349 982,00 €		-349 982,00 €
Liiketoiminnan muut kulut			
VAPAAEHTOISET HENKILÖSTÖSIVUKULUT			
7000 Henkilökunnan koulutus 24%	-1 160,00 €	-290,00 €	-1 450,00 €
7010 Palaverit, juhlat ja virkistys 24%	-2 320,00 €	-580,00 €	-2 900,00 €
7050 Työterveyshuolto	-4 400,00 €	-1 100,00 €	-5 500,00 €
7090 Elintarvikkeet omakäyttö 0% (a-etu)	-3 800,00 €	-950,00 €	-4 750,00 €
7120 Työvaatteet 24%	-2 368,00 €	-592,00 €	-2 960,00 €
7130 Suojavälineet 24%	-2 496,00 €	-624,00 €	-3 120,00 €
7154 Huomionosoitukset, hlökunta 24%	-784,00 €	-196,00 €	-980,00 €
7170 Muut henkilöstökulut (luont.etu)	-1 440,00 €	-360,00 €	-1 800,00 €
VAPAAEHTOISET HENKILÖSTÖSIVUKULUT YHT:	-18 768,00 €	-4 692,00 €	-23 460,00 €
TOIMITILAKULUT			
7332 Sähkö majoitustilat 24%	-43 204,00 €	-10 801,00 €	-54 005,00 €
Vesi- ja jätevesi majoitus	-9 600,00 €	-2 400,00 €	-12 000,00 €
Lämmitys majoitustilat	-31 904,11 €	-7 976,03 €	-39 880,14 €
7335 Majoitustilojen kunnostus 24%	-3 600,00 €	-900,00 €	-4 500,00 €

7337 Kaluste- ja kalustohuolto 24%	-1 240,00 €	-310,00 €	-1 550,00 €
7340 Liikuntatilojen kunnostus 24%	-8 960,00 €	-2 240,00 €	-11 200,00 €
7342 Sähkö liikuntatilat 24%	-78 280,00 €	-19 570,00 €	-97 850,00 €
7345 Liikuntalaitteiden huolto 24%	-6 560,00 €	-1 640,00 €	-8 200,00 €
Vesi- ja jätevesi liikuntatilat	-10 273,60 €	-2 568,40 €	-12 842,00 €
Lämmitys liikuntatilat	-59 691,58 €	-14 922,89 €	-74 614,47 €
7350 Ulkoalueiden hoito 24%	-2 656,00 €	-664,00 €	-3 320,00 €
7352 Sähkö muu 24%	-12 976,00 €	-3 244,00 €	-16 220,00 €
Vesi- ja jätevesi muu	-2 529,60 €	-632,40 €	-3 162,00 €
Lämmitys muu	-11 636,13 €	-2 909,03 €	-14 545,16 €
Muiden tilojen kunnostus	-2 378,40 €	-594,60 €	-2 973,00 €
7460 Jätehuolto 24%	-9 560,00 €	-2 390,00 €	-11 950,00 €
Muut toimitilakulut			
TOIMITILAKULUT YHTEENSÄ:	-295 049,42 €	-73 762,35 €	-368 811,77 €
AJONEUVOKULUT			
Ajoneuvojen polttoaine 24%	-1 598,40 €	-399,60 €	-1 998,00 €
Ajoneuvojen huolto ja korjaus 24%	-2 496,00 €	-624,00 €	-3 120,00 €
Ajoneuvovakuutukset	-6 384,00 €	-1 596,00 €	-7 980,00 €
AJONEUVOKULUT YHTEENSÄ:	-10 478,40 €	-2 619,60 €	-13 098,00 €
ATK- JA OHJELMAKULUT			
Atk-laite ja ohjelmistovuokrat	-64 000,00 €	-16 000,00 €	-80 000,00 €
Atk ohjelmistot, päivitykset, ylläpito	-28 000,00 €	-7 000,00 €	-35 000,00 €
ATK- JA OHJELMAKULUT YHTEENSÄ:	-92 000,00 €	-23 000,00 €	-115 000,00 €
MUUT KONE- JA KALUSTOKULUT			
Kalustovuokrat	-5 440,00 €	-1 360,00 €	-6 800,00 €
Kone- ja kalustohuolto ja korjaus	-12 320,00 €	-3 080,00 €	-15 400,00 €
Kone- ja kalustohankinnat	-15 920,00 €	-3 980,00 €	-19 900,00 €
Liikuntavälinehankinnat	-11 600,00 €	-2 900,00 €	-14 500,00 €
MUUT KONE- JA KALUSTOKULUT YHTEENSÄ:	-45 280,00 €	-11 320,00 €	-56 600,00 €
MATKAKULUT			
Matkaliput			
Majoitus	-3 740,00 €		-3 740,00 €
Kilometrikorvaukset	-9 990,00 €		-9 990,00 €
Päivärahat	-4 820,00 €		-4 820,00 €
MATKAKULUT YHTEENSÄ:	-18 550,00 €		-18 550,00 €
MARKKINOINTIKULUT:			
Mainonta 24%	-40 000,00 €	-10 000,00 €	-50 000,00 €
Mainonta 0%	-3 160,00 €	-790,00 €	-3 950,00 €
Internetmainonta			
Mainosmateriaali ja tarvikkeet	-880,00 €	-220,00 €	-1 100,00 €
Painatukset ja painotuotteet	-2 368,00 €	-592,00 €	-2 960,00 €
Messut ja näyttelyt	-3 120,00 €	-780,00 €	-3 900,00 €
Muut myynninedistämiskulut	-3 280,00 €	-820,00 €	-4 100,00 €
MARKKINOINTIKULUT YHTEENSÄ:	-52 808,00 €	-13 202,00 €	-66 010,00 €
HALLINTOKULUT:			
Tilintarkastuspalvelut	-6 000,00 €	-1 500,00 €	-7 500,00 €
Jäsenmaksut	-2 040,00 €	-510,00 €	-2 550,00 €
Puhelin- ja tietoliikennekulut	-14 240,00 €	-3 560,00 €	-17 800,00 €

Postikulut	-200,00 €	-50,00 €	-250,00 €
Rahaliikennekulut	-1 880,00 €	-470,00 €	-2 350,00 €
Vastuuvakuutukset	-31 200,00 €	-7 800,00 €	-39 000,00 €
Esinevakuutukset			
Toimistotarvikkeet	-2 480,00 €	-620,00 €	-3 100,00 €
Muut hallintokulut	-4 664,00 €	-1 166,00 €	-5 830,00 €
HALLINTOKULUT YHTEENSÄ:	-62 704,00 €	-15 676,00 €	-78 380,00 €
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä:	-595 637,82 €	-144 271,95 €	-739 909,77 €
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-576 846,85 €	585 149,61 €	8 302,76 €

Piispalan taloussuunnitelma

Kannonkosken kunta
liikelaitos, Nuorisokeskus Piispala 2024
Talousarvio

TA-MUUTOSESITYS	TA (27 000 vrk) Yleishyödyllinen 2024	TA (6000 vrk) Elinkeinotoiminta 2024	YHTEENSÄ 2024
Myynti	1 387 170 €	1 343 720 €	2 730 890 €
OKM avustus	795 000 €	0,00	795 000 €
Liikevaihto	2 182 170 €	1 343 720 €	3 525 890 €
Liiketoiminnan muut tuotot	330 000 €	0,00	330 000 €
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 512 170 €	1 343 720 €	3 855 890 €
Materiaalit ja palvelut	-535 051 €	-212 838 €	-747 889 €
Henkilöstökulut	-1 608 346 €	-401 461 €	-2 009 807 €
Poistot ja arvonalentumiset	-349 982 €		-349 982 €
Liiketoiminnan muut kulut	-595 638 €	- 144 272 €	-739 910 €
LIKEVOITTO (-tappio)	-576 847 €	585 150 €	8 303 €
Rahoitustuotot ja -kulut			
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	-576 847 €	585 150 €	8 303 €

LIIKELAITOS PIISPALAN INVESTOINTIOHJELMA 2024-2026

2024 Investoinnit yhteensä 120 000 eur

Peruskorjausinvestoinnit (toiminta- ja majoitustilat) 100 000 €

-Valtion investointiavustus 50% 50 000 €

- Omavastuuosuus 50% 50 000 €

Kalustohankinnat 20 000 €

2025 Investoinnit yhteensä 170 000 eur

Peruskorjausinvestoinnit (toiminta- ja majoitustilat) 150 000 €

-Valtion investointiavustus 50% 75 000 €

- Omavastuuosuus 50% 75 000 €

Kalustohankinnat 20 000 €

2026 Investoinnit yhteensä 230 000 eur

Peruskorjausinvestoinnit (toiminta- ja majoitustilat) 200 000 €

-Valtion investointiavustus 50% 100 000 €

- Omavastuuosuus 50% 100 000 €

Kalustohankinnat 30 000 €

2024- 2026 Investoinnit yhteensä 520 000 eur

Peruskorjausinvestoinnit (toiminta- ja majoitustilat) 450 000 €

-Valtion investointiavustus 50% 225 000 €

- Omavastuuosuus 50% 225 000 €

Kalustohankinnat 70 000 €

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuustoon nähden sitovat erät on esitetty tarkemmin taulukossa.

	Sitova erä TA 2024
Käyttötalous	
Kunnanhallitus	Toimintakate - 636 118 e
Sivistyslautakunta	Toimintakate – 2 595 550 e
Tekninen lautakunta	Toimintakate – 158 467 e
Liikelaitos	Toimintakate 358 284,77 e
Tuloslaskelma	
Verotulot	2 807 000 e
Valtionosuudet	1 119 956 e
Rahoitustulot	112 000 e
Rahoitusmenot	-290 000 e
Liikelaitos	Ylijäämä 8 303 e
Rahoitusosa	
Antolainauksen muutokset	
Lainakannan muutokset	
Investointiosa	
Kunta	340 000 e
Liikelaitos Piispala	120 000 e

Käyttötalouden sitova erä on toimialalla määrärahan menojen ja tuloarvion tulojen erotus eli toimintakate. Kunkin toimialajohtajan vastuulla on toimialan määräraha. Toimialajohtaja tekee määrärahan ylittyessä tarvittavat esitykset lautakunnalle.

Hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamista tulee seurata vuoden varrella määräraha- ja tuloarvioseurannan lisäksi. Lautakuntakäsittelyyn viedään raportit talousarvion toteutumisesta myös tavoitteiden osalta kolmen kuukauden välein.

Kate ylitykselle tai lisämäärärahalle etsitään ensisijaisesti sisäisesti

- 1) omalta tulosalueelta; jos se ei onnistu
- 2) lautakunnan päätöksellä lautakunnan tulosalueiden välillä; jos ei se onnistu
- 3) lautakunnan esityksenä valtuustolle toimialojen välillä tai valtuuston päätöksellä esitetään

Liikelaitoksen sitovia eriä ovat toimintakate, tilikauden yli-/alijäämä, rahoitusosa sekä investoinnit, joista vastuussa on liikelaitoksen johtaja. Mahdollisista ylityksistä raportoidaan johtokunnalle.

Tuloslaskelmaan nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja –menot. Rahoituslaskelman osalta sitovia eriä ovat antolainauksen ja lainakannan

muutokset. Investointiosassa kuntaa ja liikelaitosta sitovia eriä valtuustoon nähden ovat investointimenot ja –tulot.

Kunnanhallitus

	Tot. 2020	Tot. 2021	Tot.2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
Vaalit		1	1	1	2	1
Valtuuston kokoukset / §	7/35	6/35	7/35	7/35	7/35	7/35
Hallituksen kokoukset / §	20 /160	13/150	20/152	20/150	20/150	20/150
Johtoryhmätyöskentely	15	15	6	15	12	12
Seutukokoukset	n. 10	n. 6	6	6	15	15
Yhdistysavustukset	15 500	13 500		16 000	16 000	16 000
Kannonkoskinen kpl	6	6	6	6	6	6
Tulevaisuustyöryhmän kokoukset /asiakohdat	6/45	4/45		2/10	2/10	2/10
Uudet yritykset	4	4		5	4	4
Nettokustannukset yht. €	626 120	617 553	371 538	-587 428	-570 618	-560 000
Nettokust. /asukas	461,40	442,53	292,78	448,08	449,65	441,29

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoiminnan vastuu on kunnanjohtajalla. Elinkeinotoimintaa toteutetaan yritysneuvonnalla, toimintaympäristön kehittämällä, yrittäjätaloudella, viestinnällä ja hanketoiminnalla.

Seutuyhteistyö

Kunnanjohtaja osallistui kuntatiimin ja kehittäjätiimin toimintaan. Kehittäjätiimi on aluekehityksen suunnittelua ja kuntatiimi toimeenpanoa.

Yritysneuvonta ja yritystoiminnan kehittäminen

Yritystoimintaa suunnittelevia ja toimintaansa aloittavia yrittäjiä tuetaan ja neuvotaan liiketoiminnan suunnittelussa, yrityksen perustamisessa, starttirahan ja rahoituksen hakemisessa sekä liikeilojen etsimisessä yrityskohtaisen tarpeen mukaisesti. Lisäksi tehdään yhteistyötä yrittäjänjärjestön kanssa.

Hanketoiminta

Talousarviovuonna aloitetaan uuden matkailuhankkeen toteuttaminen Kannonkoskella. Kannonkosken matkailupalveluverkostohankkeessa on tarkoitus suunnitella ja kehittää uusia matkailupalveluja. Hankkeessa tehdään yhteistyötä nykyisten yritysten kanssa ja synnytetään uusia alan toimijoita. Hankkeen toimenpiteitä ovat palvelumuotoilu, matkailualustojen kartoitus, digitaalisen palvelutarjottimen kehittäminen, näkyvyyden lisääminen ja asiakastarpeiden selvittäminen. Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat majoituspalvelu, aktiviteetti-, ruokapalvelu- sekä ohjelmapalveluyritykset. Tuloksina tavoitellaan uusia yrityksiä, uusia matkailupalveluja, uusia tapahtumia ja matkailutulujen lisääntymistä.

Tämän lisäksi olemme mukana seutukunnallisissa aluekehityshankkeissa.

Osaamisen kehittäminen

Kunta jatkaa edelleen useita vuosia käytössä ollutta tukitoimintaa yritysten ja yhteisöjen henkilöstön osaamisen kehittämiseksi ja maksaa kunnanhallituksen hyväksymien perusteiden mukaisesti oppisopimuskoulutustukea.

Markkinointi ja viestintä

Virallisen viestinnän lisäksi Kannonkosken kunta panostaa positiivisen kuntakuvan kehittämistä markkinoinnin ja viestinnän toimenpitein. Kanavia ovat mm. some, Kannonkoskinen ja kunnan nettisivut.

Maataloustoimi

Kannonkoski kuuluu yhdessä Konneveden ja Äänekosken kanssa Saarijärven kaupungin hallinnoimaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Toiminnasta aiheutuvat kustannukset jaetaan kuntien välillä aktiivimaatilojen suhteessa. Kannonkosken osuus kokonaiskustannuksista oli 9,9 % vuonna 2022. Kuntien väliset osuudet kustannuksista ovat pysyneet lähes muuttumattomina yhteistoiminta-alueen olemassaoloaikana.

Ohjelmakausi 2015-2022 päättyi ja valmistelut uudelle ohjelmakaudelle (2023-2027) käynnistyivät vuoden 2022 loppupuolella.

Toiminnan tunnuslukuja vuosilta 2020–2022

	Tot. 2020	Tot. 2021	Tot. 2022
Toimivat maatilat, kpl	60	60	59
Tukihakemuksia, kpl	335	298	320
Sähköiset hakemukset, %	95	100	100
Myönnettyt tuet	1 629 319	1 625 443	1 745 480

Maaseutuelinkeinojen kehittäminen

Tuetut hankkeet	15	14	12
-----------------	----	----	----

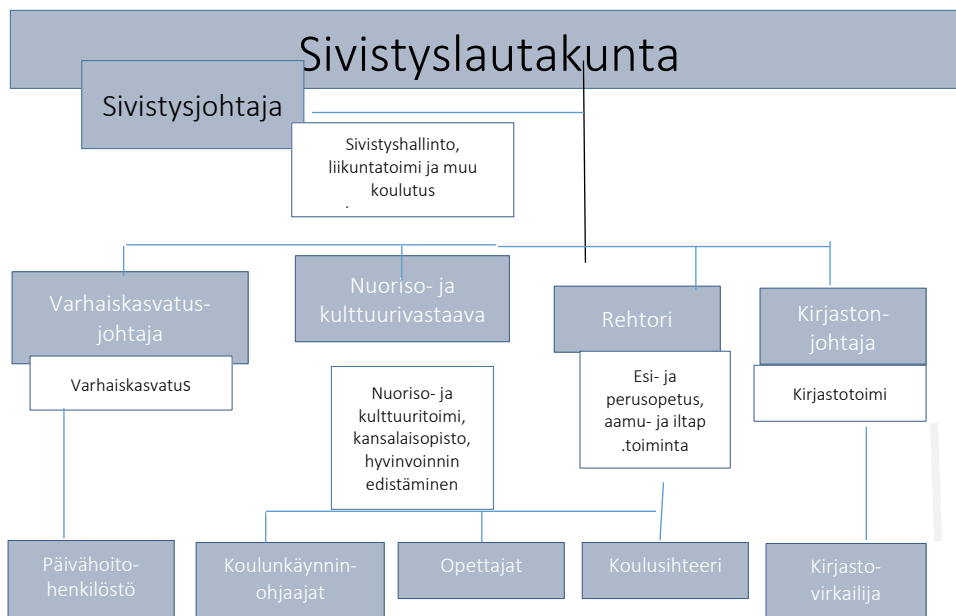
Vuonna 2022 tilaa kohti laskettuna keskimääräinen Eu- ja kansallinen tuki oli 29 584 euroa. Tukien haku painottui touko-kesäkuulle ja tukien maksut loka-joulukuulle. Tuet saatiin maksettua heti maksulupien avauduttua, eikä viivästyksiä tapahtunut.

Talousarvioon varattua maaseutuelinkeinojen kehittämismäärärahaa oli mahdollista käyttää salaojasuunnitelmien, karjantarkkailun ja tuotantorakennussuunnitelmien tukemiseen. Lisäksi korvausta maksettiin asiantuntija-avun käytöstä viljelijätukihakemusten jättövaiheessa. Maatalousyrittäjien maksullisen lomittaja-avun kustannuksista oli mahdollista korvata karjatalousyrittäjälle 3 euroa/tunti.

Sivistyslautakunta

030	Tp 2020	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Ta 2024
Tuotot	200.101	185.612	164.154	187.190	205.280
Kulut	-2.356.750	-2.511.348	-2.769.072	-2.810.335	-2.800.830
Netto	-2.156.649	-2.325.736	-2.604.919	-2.623.145	-2.595.550

Sivistyslautakunnan tavoitteena on tarjota kuntalaisille laadukkaita ja taloudellisesti tuotettuja varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus-, kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluja sekä luoda edellytykset läpi elämän jatkuvalla oppimiselle, henkiselle kasvulle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Perustehtävänsä lautakunta hoitaa kunnanvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti. Sivistyslautakunnan vastuualueeseen kuuluvat sivistyshallinto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muu koulutus, kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet sekä hyvinvointityö.

Sivistystoimen henkilöstöorganisaatio vastuualueineen on kuvattu edellä olevassa organisaatiokaaviossa. Kunkin tehtäväalueen vastuuhenkilö on tilivelvollinen omasta vastuualueestaan.

Hallinto

Sivistyshallintoon sisältyvät sivistyslautakunta, toimisto, muu toiminta ja yhteistyö sekä ulkopuolista rahoitusta saaneet seudulliset perusopetuksen kehittämisprojektit. Hallinnon tavoitteena on tuottaa ja kehittää kunnan kasvatus-, opetus-, sivistys- ja hyvinvointipalveluja. Sen tehtävänä on palvella kuntalaisia sivistyspalveluihin liittyvissä asioissa sekä valmistella lautakunnan käsittelyyn meneviä asioita ja huolehtia päätösten täytäntöönpanosta. Hallinto huolehtii myös seutu- ja sidosryhmäyhteistyöstä sekä koordinoi ulkopuolisella rahoituksella tapahtuvaa perusopetuksen kehittämistoimintaa.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 40 % sivistysjohtajan tehtäviä on liitetty rehtorin tehtävään ja koulusihteerin tehtävistä 5 % kohdentuu sivistyslautakunnalle.

Toimintamuutos ja hankkeet

Nuorisotoimessa jatkuu kolme, varhaiskasvatuksessa yksi ja perus- opetuksessa yksi hanke. Nuorisotoimessa on haussa yksi hanke vuodelle 2024. Sivistystoimi on mukana Keski-Suomen sivistyskunnat -hankkeessa ja maakunnallisessa koulutuksia järjestävässä O3-hankkeessa.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Hallinto seuraa toiminnan toteutumista määrärahojen puitteissa. Ulkopuolista rahoitusta hyödynnetään ja hankehakuja seurataan aktiivisesti. Seudullisen yhteistyön mahdollisuuksia selvitetään aina uusia toimintatapoja suunniteltaessa. Tavoitteena on tehdä Kannonkoskesta kunta, jonne on helppo muuttaa ja joka halutaan asuinkunnaksi.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kokoukset	6	7	6
Stipendit ja avustukset €	582	3.000	1.500
Perusop. hankkeet, kpl	6	1	0
Nettokustannukset, €	58.565	49.660	50.170
Nettokust. / asukas	44,67	37,88	39,54

Varhaiskasvatus

Toimintaamme ohjaa varhaiskasvatustalvi vuodelta 2018. Varhaiskasvatuksen vastuualueen tehtävänä on tarjota varhaiskasvatuspaikka kaikille varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille määräjän puitteissa. Palvelua on lain mukaan tarjottava siinä laajuudessa kuin perheet sitä tarvitsevat eli tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä sekä edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotinä Nappulassa. Alle 3 -vuotiaista maksetaan kotihoidontukea niille perheille, jotka eivät käytä varhaiskasvatustalvia.

Henkilöstöresurssit

- 3 varhaiskasvatuksen opettajaa
- 3,5 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa
- 1 erityisvarhaiskasvatuksen lastenhoitaja
- varhaiskasvatusjohtaja (työajasta 10 h / vko varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä, lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävät)

Toimintamuutos

Kunnan on lain mukaan huolehdittava, että kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä on riittävästi, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja lasten tuen tarpeisiin

pystytään vastaamaan. Varhaiskasvatuslaki velvoittaa tarjoamaan lapselle tämän tarvitsemaa tukea heti tuen tarpeen ilmaantuessa. Lapsen tuki tarkoittaa usein pedagogisen toiminnan muokkaamisen lisäksi olemassa olevien resurssien kohdentamista, ryhmäkoon pienentämistä resursseja lisäämällä tai henkilökohtaisen avustajan palkkaamista. Päiväkodissa on tällä hetkellä kaksi erityistä tukea tarvitsevaa lasta sekä kolme tehostetun tuen piirissä olevaa lasta.

Vuosina 2019 -2023 henkilöstön palkkaamiseen tuen järjestämiseksi on saanut valtionavustusta, mutta vuodelle 2024 valtionavustusta ei ainakaan vielä ole ollut haettavissa. Tuen tarve ei vuonna 2024 vähene edellisistä vuosista ja varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsimäärän kasvua ennustetaan ja tavoitellaan valtakunnallisesti. Toinen valtakunnallinen, Kannonkoskellakin näkyvä ilmiö varhaiskasvatuksessa on pienten, 0-1 -vuotiaiden lasten määrän kasvu varhaiskasvatuksessa, mikä myös lisää henkilöstön tarvetta ja näkyy palkkakustannusten nousuna. Maksutuotot sen sijaan pienenevät 1.3.2023 tehdyn tulorajojen noston myötä.

Varhaiskasvatuksen haasteena valtakunnallisesti on kelpoisen työvoiman saaminen ja tämä näkyy Kannonkoskellakin. Jotta saamme pidettyä nykyiset työntekijät ja mahdollisesti palkattua myös jatkossa päteviä työntekijöitä, on erityisen tärkeää panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen riittävillä resursseilla ja hyvällä johtamisella. Työhyvinvoinnista huolehtiminen ennaltaehkäisee myös sairauspoissaoloja. Kannonkoskella otetaan vuonna 2024 käyttöön 120 €:n vuotuinen vaateraha varhaiskasvatuksen vakituisille sekä vähintään lukuvuoden kestävässä määräaikaissäilytyksissä työskenteleville työntekijöille.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on saada kuntaan varhaiskasvatuslain velvoittava määrä kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia. Se edellyttää kouluttautumisen mahdollistamista myös työn ohessa, mikä on huomioitava sijaisresursseissa. Alan veto- ja pitovoiman lisäämiseksi palkkoja on korotettu valtakunnallisesti vuonna 2023 ja vuoden 2024 kesäkuussa palkat nousevat 3 %.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Päiväkoti Nappula

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista opetuksen, kasvatuksen, ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Kannonkoskella tuotetaan laadukasta varhaiskasvatusta, jossa sekä lapsen että henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan. Varhaiskasvatuksen laatua mitataan mm. joka toinen vuosi tehtävillä asiakastytyytyväisyyskyselyillä, valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen laatukriteereihin perustuvalla arviointimenetelmällä sekä työhyvinvointikyselyillä.

Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan päiväkodissa lasten yksilölliset lähtökohdat huomioiden; jokaiselle lapselle tehdään lain velvoittama oma, yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma. Arkea ohjaa 2022 hyväksytty kunnan varhaiskasvatussuunnitelma, jossa painottuu vahvasti lasten osallisuus sekä lapsen oikeus hänen tarvitsemaansa tukeen. Lasten oppimista, kehitystä ja kasvua tuetaan yhteistyössä henkilökunnan, kotien ja yhteistyötahojen kanssa. Varhaiskasvatuksessa pyritään turvallisiin ja pysyviin aikuissuhteisiin yhteisöllisyyttä ja lasten osallisuutta vahvistaen. Henkilöstön ja lasten suhdeluku pidetään asetuksen edellyttämällä tasolla. Piispalan palveluja hyödynnetään monipuolisen liikkumisen toteutumiseksi.

Valtuuston päätöksen velvoittamana koko varhaiskasvatuksen henkilöstö on kouluttautunut Lapset Puheeksi –toimintamallin käyttöön. Toimintamallin avulla pyritään edistämään lapsen suotuisaa

kehitystä ja ennaltaehkäisemään esim. lastensuojelun tarvetta. Henkilöstöstämme löytyy myös Lapset puheeksi -kouluttaja. Lisäksi varhaisen tuen tiimin (neuvolan terveydenhoitaja, puheterapeutti, psykologi, toimintaterapeutti, fysioterapeutti, varhaiskasvatuksen erityisopettaja / varhaiskasvatusjohtaja) yhteistyö auttaa lasten varhaisen tuen palvelujen suunnittelussa.

Kotihoidontuki

Lasten kotihoidontukea maksetaan niille perheille, jotka eivät käytä kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja. Osittaista hoitorahaa maksetaan alle 3-vuotiaista lapsista sekä koulunsa aloittaneista ykkös- ja kakkosluokkalaisista silloin, kun huoltaja lyhentää työaikaansa lapsen hoidon vuoksi. Vanhempien työllisyystilanne vaikuttaa osaltaan kotihoidontuen käyttöön.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Päiväkoti Nappula			
Kokopäivähoitopäivät	3487	3500	3700
Osapäivähoitopäivät	1024	1100	1000
Hoitopäivät yht./v. (sis.myydyt)	4511	4600	4700
Lapsia hoidossa ka./kk	32,33	34	36
Nettokustannukset, €	329.912	387.030	470.870
Nettokust. / asukas	259,98	295,22	371,56
Hoitopäivän nettohinta	73,13	84,14	100,19
Lasten kotihoidontuki			
Tukea saavat taloudet	17	13	15
Tukea saavat lapset ka	10,8	15	15
Nettokustannukset, €	34.331	35.000	35.000
Nettokust. / asukas	27,05	26,70	27,58

Esi- ja perusopetus

Kannonkosken koulun vastuualueella ovat esiopetus, perusopetus, aikuisten perusopetus, valmistava opetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Niistä aikuisten perusopetusta ja valmistavaa opetusta järjestetään ainoastaan tarvittaessa.

Esiopetuksen tavoitteena on yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa. Perusopetuksen tavoitteena on yhdessä huoltajien kanssa kasvattaa oppilaista itsenäisiä ja yhteistyökykyisiä nuoria, joilla on tulevaisuuden yhteiskunnassa tarvittavat työelämä- ja tiedonhallintataidot. Valmistavan opetuksen tavoitteena on kehittää suomen kielen ja opiskelun taitoja siten, että oppilas vuoden valmistavan opetuksen jälkeen kykenee avustettuna jatkamaan opiskeluaan yleisopetuksessa. Aikuisten perusopetus tarjoaa mahdollisuuden oppivelvollisuuden ylittäneille jatkaa opiskelua päättötodistuksen saamiseksi. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lyhentää pienten koululaisten yksinoloaika ennen ja jälkeen koulupäivän. Lasten monipuoliseen liikuntaan panostetaan koko opinpolun ajan.

Henkilöstöresurssit

Esi- ja perusopetuksen henkilöstöresurssi on seuraava:

- rehtori (60 %)
 - koulusihteeri (50 %)
 - esiluokanopettaja (20/23vvt)
 - kolme luokanopettajaa
 - yksi lehtori
 - kuusi päätoimista tuntiopettajaa
 - kolme sivutoimista tuntiopettajaa
 - kaksi osa-aikaista erityisopettajaa ja yksi erityisluokanopettaja
- neljä koulunkäynninohjaajaa, jotka kaikki ovat osa-aikaisia ja vakinaisia.

Talousarviossa on varauduttu ylläpitämään nykyinen vakinainen henkilöstö ja kaksi yhdysluokkaa. Mahdollisen hankerahan saamiseen on varattu omavastuuosuus.

Tuntikehyksen käyttö

Perusopetuksen tuntikehys jakautuu kevätlukukaudella 2024 seuraavasti:

- perusopetuksen 1 – 9 luokkien opetukseen 223 viikkotuntia
- 1 – 9 luokkien laaja-alaiseen erityisopetukseen 40 viikkotuntia
- 1 – 4 luokkien pienluokan erityisopetukseen 19 viikkotuntia
- tukiopetukseen 5 viikkotuntia
- kerhotyöhön tuntimäärä tulee kokonaisuudessaan hankkeelta
- erityistehtäviin 22,1 viikkotuntia

Syyslukukaudelta 2024 vähenee 19 vuosiviikkotuntia erityisopetusta, mikäli hankerahoitusta ei saada. Oppilasmäärän vähentyessä vähenee myös tuntikehyksen käyttö ryhmien jakamisen tarpeen vähentyessä.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

TVT-strategian vuosille 2023–2026 mukaiset koulutuskulut ja kalustohankinnat on huomioitu talousarviossa. Luokkien esitystekniikkaa on uusittu paljon vuosittain, mutta se on osin vielä päivitysikäistä ja uutta tekniikkaa tarvitaan vuonna 2012 käyttöön otettujen tilalle.

Koulun työryhmistä arkityöryhmä pyrkii järjestämään yhdessä oppilaskunnan kanssa koulun olosuhteita sellaisiksi, että fyysinen ympäristö ja käytänteet tukevat mahdollisimman hyvin kaikkien hyvinvointia.

Tapahtumatyöryhmä suunnittelee vuotuiset tapahtumat, teemaviikot ja koulun ulkopuolisen opetuksen kalenterin. Ryhmän tehtäviin on yhdistetty opetussuunnitelman laaja-alaisen oppimiskokonaisuuksien käytännön toteutuksen suunnittelu sekä yhteistoiminnallisesti kestävä kehityksen tietoisuuden lisääminen.

Erytisopetuksen ja oppilashuollon käytänteitä, seulontatutkimuksia, ohjeistusta ja vuosikelloa suunnittelee ja toimintaa ohjaa erityisopetuksen työryhmä. Ryhmän vetäjä suunnittelee ohjaajien työjärjestykset ja toimii oppilashuollon rekisterin ylläpitäjänä.

Opetuksellisenä tavoitteena on päästä oppimistulosvertailuissa valtakunnallisesti keskitason yläpuolelle. Tätä mitataan valtakunnallisilla kokeilla. Tavoitteena on, että perusopetuksen päättävien ikäluokasta kaikki saavat perusasteen päättötodistuksen ja lisäksi aloittavat perusasteen jälkeiset opinnot. Toiselle asteelle siirryttäessä on oppilaan tukena etsivä nuorisotyöntekijä sekä oppilaanohjaajan tehtäviin kuuluva tehostettu oppilaanohjaus ja valvontavastuu opintojen jatkumisesta.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA2023	TA 2024
Esiopetus			
Oppilaita kevät/syky	9/10	8/5	7/5
Esiopetuksen tunnit	20	20	20
Nettokustannukset, €	63.560	55.280	59.180
Nettokust. / asukas	48,04	42,17	46,64
Nettokust. /esiopp.	6.691	8.505	9.863
Kotikuntakorvaus 6 v.	4.546	4.536	Saatavissa 12/2023
Perusopetus			
Oppilaita kevät/syky	119/108	117/108	101/94
Perusop. tunnit / viikko	301/305	311/295	290/286
Nettokustannukset, €	1.718.250	1.820.980	1.702.620
Nettokust. / asukas	1.299	1.389	1.342
Nettokust. /opp.	15.139	16.186	17.463
Kotikuntakorv. 7-12 v./13-15 v.	7.452/11.924	7.437/11.899	Saatavissa 12/2023

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Perusop. päättäneet %	100	100	100
joista perusasteen jälkeiset opinnot aloittaneet %	100	100	100
Aamu- ja iltapäivätoiminta			
Oppilaita kevät/syky	12/10	10/10	5/5
Nettokustannukset, €	34.010	28.240	18.200
Nettokust. / asukas	25,71	21,54	14,34

Muut koulutuspalvelut

Muuhun koulutukseen sisältyvät kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminta.

MUU KOULUTUS YHTEENSÄ 2024	TP 2022	TA 2023	TA
Nettokustannukset, €	24.350	28.900	26.400
Nettokust. / asukas	18,41	22,04	20,80

Kansalaisopisto

Saarijärven kansalaisopiston Kannonkosken osasto tarjoaa ensisijaisesti vapaatavoitteista koulutusta ja muuta virike- ja harrastetoimintaa ohjatusti kaikille ikäryhmille Kannonkosken kunnan alueella.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 15 % nuoriso- ja kulttuurivastaavan työajasta ja kulttuuritoimen laskennallisesta osuudesta. Palvelu ostetaan Saarijärven kaupungilta. Saarijärven kansalaisopisto maksaa osastonjohtajan 15 % työajan.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kansalaisopistossa on kaikenikäisillä kuntalaisilla mahdollisuus opiskella ja harrastaa monipuolisesti ja edullisesti. Tavoitteena on saada tuotettua annettujen tuntimäärien puitteissa mahdollisimman monipuolista koulutustarjontaa joustavasti ja käyttäjälähtöisesti. Opetusta pyritään tarjoamaan kuntalaisten toivomissa aiheissa ja myös lyhytkursseina. Tuntiopettajina käytetään ensisijaisesti paikallisia ja seudullisia osaajia.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kurssit, koulutukset	30	40	40
Opetustunteja	619	1 000	1000
Netto- osallistujia/opiskelijoita yhteensä	267	400	400
Nettokustannukset	17.512	20.000	20.000
Nettokust. / op.tunti	28,29	20,00	20,00
Nettokust. / asukas	13,80	15,26	15,76

Musiikkiopisto

Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on toiminta-alueensa musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville.

Toiminta-alue

Kannonkoski on jäsen Viitasalo-opistossa, jonka isäntäkuntana on Saarijärven kaupunki. Muita toiminta-alueen kuntia ovat Karstula, Kivijärvi ja Kyyjärvi.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Musiikkiopisto vaikuttaa seutukunnan musiikkielämään järjestämällä oppilaskonsertteja ja osallistumalla muihin seutukunnan musiikki- ja kulttuurihankkeisiin. Musiikkiopisto seuraa aikaansa sekä kehittää toimintaansa ja tarjontaansa asiakkaitaan (oppilaat, vanhemmat, kunnat) kuunnellen. Kannonkoskella järjestetään musiikinteoriatunteja, sekä yksilöopetusta pianon, kitaran ja rumpujen soittajille.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Opiskelijat	13	11	11
Opetustunteja	501	450	450
Nettokustannukset, €	5.489	6400	6400
Nettokust. / opetustunti	10,96	14,22	14,22
Nettokust. / asukas	4,33	4,88	5,04

Kirjasto

Kunnan tehtäväksi on kirjastolaissa säädetty yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävä on tarjota kaikille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin sekä

- ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
- edistää lukemista ja kirjallisuutta
- tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä
- edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö:

- 100 % kirjastonjohtaja
- 16,7 % (2 kk) resurssi kirjastonjohtajan vuosilomien sijaistamiseen sekä välttämättömien koulutusvapaiden sekä johtajatyön edellyttämien poissaolojen sijaistamiseen.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kirjaston tulevan vuoden talousarvioon vaikuttaa muutama keskeinen tekijä ja muutos. Kirjaston henkilöstöresurssia on vähennetty ja kirjastossa tulee olemaan jonkin verran sijaistamistarvetta ainoaa pätevyitysmiskoulutuksen sekä johtajatyön edellyttämien poissaolojen vuoksi. Myös vuosilomien sijaistamisen kestävä ratkaiseminen tulee pohdittavaksi tulevana vuonna.

Kirjastorakennuksen tiedossa oleva rakenteellinen ongelma näkyy talousarvion määrällisissä tavoitteissa ja mittareissa, koska se osaltaan rajoittaa sekä kirjaston hankintoja että toimintaa. Tämän ennakoitua näkyvän kirjaston tunnusluvuissa pienenä laskuna tulevina vuosina. Yleinen hintatason nousu näkyy myös talousarviossa viiden prosentin yleisenä inflaatiokorotuksena.

Keski-kirjastojen yhteiskimpan osalta yhteistoimintaa jatketaan ja hankkeissa suositaan alueellisia yhteishankkeita sekä Keski-kirjastojen yhteiskilpailutuksia, -aineistoja ja -palveluita. Seutukuljetukset kulkevat kahdesti viikossa ja ovat edelleen erittäin edullinen tapa tuoda koko Keski-kirjastojen aineisto kaikkien lainaajien saataville.

Kirjastopalvelujen saatavuus Kannonkoskella on hyvä omatoimen täydentäessä palvelua. Aineistoa uusitaan määrärahojen puitteissa, asiakaspalautetta ja –toiveita kuunnellaan ja kerätään sekä yhteistyötä tehdään muiden Keski-kirjastojen kanssa. Keski-kirjastojen yhteistyö mahdollistaa aineistojen monipuolisuuden ja sellaisten aineistojen saannin, joka muutoin tulisi paljon kalliimmaksi.

Kuntien yhteinen e-kirjastohanke on edennyt ja e-kirjasto avataan asiakkaille huhtikuussa 2024. E-kirjastohankkeessa on luotu täysin uudenlainen toimintamalli Suomen kunnille ja kirjastoille, jossa asiakkaiden on helppo lainata e- ja äänikirjoja sekä lukea aikakauslehtien digitaalisia näköisversioita yhden mobiilisovelluksen ja myöhemmin myös verkkosivuston kautta. Yhteistä e-kirjastoa on odotettu jo kauan kirjastokentällä ja sitä pidetään erittäin tärkeänä asiakkaille. Myös digitaalisten videopalveluiden hankinta yleisille kirjastoille on etenemässä käyttöönottoon Keski-kirjastoissa vuoden 2024 alusta. Nämä uudet palvelut lisäävät jonkin verran kustannuksia kunnille, mutta ne nostavat osaltaan tarjottujen palveluiden tasoa sekä lisäävät alueellista tasa-arvoa. Lisäksi Keski-kirjastoilla on käytössä myös muita yhteisiä sähköisiä palveluita kuten ePress sanomalehtipalvelu sekä Rockway soitonopetuspalvelu.

Kirjasto tekee yhteistyötä myös päiväkodin, perusopetuksen, kulttuuritoimen, hyvinvoinnin, 4H-järjestön ja kunnan muiden toimijoiden kanssa.

Kirjastolla on tärkeä rooli kunnan elinvoiman rakentamisessa ja ylläpitämisessä. Kirjasto tarjoaa kaikille kuntalaisille avoimia, monipuolisia palveluita sekä paikan, jossa viettää aikaa. Kirjasto tarjoaa tukea opiskeluun ja osaamisen kehittämiseen. Kirjastosta saa apua digitaalisessa yhteiskunnassa toimimiseen sekä esimerkiksi tulostuspalveluita. Kausiasukkaat ovat hyvin aktiivisia kirjaston käyttäjiä. Kirjastolla onkin tärkeä rooli myös kausiasukkaiden ikkunana Kannonkosken kuntaan.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Lainat	16 005	15 050	18 000
Lainat / asukas	12,21	11,48	14
Lainan hinta	5,8	5,8	6,3
Lainajat	402	450	450
Kirjastokäynnit	8 436	10 000	9 000
Käynnit / asukas	6,4	7,5	7
Nettokustannukset, €	112.431	115.860	106.270
Nettokust. / asukas	71,75	87,70	83,74

Kulttuuritoimi

Kunnan kulttuuritoiminnan tavoitteena on tukea kuntalaisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan, sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistään kaikkien väestöryhmien yhdenvertaista osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuritoiminta edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuritoiminta luo

edellytyksiä myös kunnan elinvoiman kehittymiselle, kulttuuriselle vuorovaikutukselle ja kansainväliselle toiminnalle.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 35 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta, josta 15 % myydään Saarijärven kansalaisopistolle.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kulttuuritoiminnan ytimessä on hyvinvointia edistävä ja osallisuutta tukeva taide- ja kulttuuritoiminta. Kulttuuritoimintaa järjestäessään kunta ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Osallistava kulttuuritoiminta kuuntelee kuntalaisia herkällä korvalla ja säännöllisesti. Toimintaa järjestetään usein monialaisessa yhteistyössä mm. 3. sektorin ja kulttuurialan ammattilaisten kanssa tai kuntayhteistyönä.

Kulttuurivastaavan työtehtäviin sisältyvät mm. merkittävien koko kuntaa koskettavien juhlien järjestäminen, kansalaisopiston Kannonkosken osaston johtaminen, kirjaston näyttelytilan näyttelyt, elokuva- ja teatteriesitykset sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaaliminen ja edistäminen. Kotiseutumuseosta ja -arkistosta huolehditaan säännöllisesti. Museon esineistö ja arkiston valokuvat kootaan vuoden 2024 aikana sähköiseen kokoelmanhallintajärjestelmään. Kunnan taidekokoelmat kootaan kokoelmahallintajärjestelmä SIMOon. Asiakasmääriä seurataan ja palautetta kerätään. Toimintaa kehitetään kuntalaisten toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Myös erityisryhmien osallisuutta kulttuuritoiminnassa edistetään mm. tarjoamalla yksityisnäytöksiä elokuvateatterissa ja viemällä kulttuuripalveluja Mäntykodin asumisyksiköihin ja päivätoimintaan.

Kulttuurivastaava toimii järjestöyhteistyön ja yhdistyksistä riippumattoman vapaaehtoistoiminnan yhdyshenkilönä ja koordinaattorina, sekä osallisuusvastaavana. Uusi kulttuurikasvatussuunnitelma on hyväksytty syksyllä 2022. Kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen sekä kulttuurialan toimijoiden kanssa ja sisältää vähimmäisvaatimukset mitä jokaisen kannonkoskisen lapsen ja nuoren tulisi vuosittain kulttuuripalveluina saada.

Osallisuusohjelman ja kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatiminen on aloitettu vuoden 2022 aikana ja saatetaan vuoden 2023 aikana päätökseen. Samalla luodaan myös kulttuurinen vuosikello.

Toimintamuutos

Vuoden 2024 teemana on erityisesti kulttuurin tuottama hyvinvointi, sekä Kannonkosken 90-vuotis juhluvuosi. Juhlavuoden tapahtumiin ei ole kulttuuritoimen budjettiin varattu erillistä juhluvuosirahaa.

Tullut kulttuuritoimeen tiedoksi 30.10.2023: Teosto ja Suomen Kuntaliitto ovat neuvotelleet uudet lupaehdot Musiikki kunnan toiminnassa -lupatuotteelle. Neuvottelujen tuloksena lupaan tulee 1.1.2024 alkaen muutoksia, jotka kuntien tulee huomioida musiikinkäytön osalta. Lupa ei 1.1.2024 lähtien sisällä enää pääsymaksullisten tilaisuuksien, tapahtumien tai konserttien järjestämistä. Nämä vaativat aina erillisen musiikinkäyttöluvan. Musiikki kunnan toiminnassa -lupa on tarkoitettu kunnan peruspalvelujen tuottamiseen ja ei siksi sovellu tilaisuuksiin, joissa kerätään pääsy- tai ohjelmamaksuja. Pääsymaksuttomat, kunnan yksin tuottamat tapahtumat kuuluvat jatkossakin kuntasopimukseen. Neuvottelut ovat hinnoittelun osalta vielä kesken. Tapahtumakohtaisten lupien hakeminen lisää työmäärää ja aiheuttaa lisäkustannuksia. Pääsääntöisesti kirjaston näyttelytilassa

järjestettäviin konsertteihin mahtuu maksimissaan 35 kävijää yhtäaikaisesti, joten lippumyynnin tuotto on pieni. Kun myyntihinnasta vähennetään vielä Teosto-maksu, niin voitaneen todeta, että kate on pieni. Tästä syystä kulttuuritoimen tarjoamat konsertit ja tapahtumat ovat pääsääntöisesti maksuttomia, eikä erillistä Teosto-lupaa tarvita.

Jatkossa järjestöt ohjataan pääsääntöisesti kokoustamaan taajaman kylätalon maksuttomaan kokoustilaan. Palvelupaketin päätyttyä maksuttomia tiloja / kahvituksia ei enää ole Piispalan nuorisokeskuksessa saatavilla. Omakustanteisesti järjestötoimijat voivat toki edelleen Piispalassa kokoontua. Vuonna 2022 järjestöjen tilavuokrat kuluttivat palvelupakettia noin 2.900 euroa. Kansalaisopiston tilavuokrista Piispalassa puolet on jakautunut kansalaisopistolle ja puolet palvelupakettiin. Jatkossa kansalaisopiston käyttämät tilat laskutetaan kokonaisuudessaan kansalaisopistolta.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Näyttelyt	7	4	4
Juhlat	3	2	3
Retket ja tapahtumat	23	8	8
Elokuvat / katsojat	28 / 217	15/150	15/150
Hankkeet	1	0	0
Nettokustannukset, €	14.933,42	17 500	17.810
Nettokust. / asukas	11,77	13,35	14,03

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi jaetaan koulunuorisotyöhön ja vapaa-ajalla nuorten kanssa tehtävään nuorisotyöhön. Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää, nuorten tarpeista lähtevää työtä, jonka tavoitteena on parantaa kouluviihtyvyyttä ja oppilaiden opiskelumotivaatiota sekä edistää nuoren ja koko kouluyhteisön hyvinvointia. Työmuotoja ovat yksilö-, luokka- ja pienryhmätyöskentely, muu yhteisöllinen työ koulussa sekä yhteistyö huoltajien kanssa. Käytännössä koulunuorisotyö voi olla välituntitoimintaa, kutsuryhmiä, kasvatuksellisia ja ennaltaehkäiseviä oppitunteja, tapahtumia, sekä muuta koulujen tarpeiden mukaista, yhdessä sovittua toimintaa. Oppituntien teemoja voivat olla esim. päihdekasvatus, kiusaamisen ennaltaehkäisy, sosiaalinen media, yrittäjyyskasvatus, kulttuurikasvatus, osallisuus sekä nuorten työllistyminen. Myös luokan ryhmätyökseen liittyvät toiminnot kuten Kutosleiri ja Ysien yökoulu ovat osa koulunuorisotyön kenttää.

Vuosille 2023-2024 Kannonkosken kunta sai Aluehallintovirastolta rahoitusta koulunuorisotyöntekijän palkkaamiseen. Hankkeen omavastuuosuus on 3.600 euroa / vuosi eli 7.200 euroa / hankeaika 2 vuotta. Omavastuuosuus on kirjattu nuorisotoimen kuluihin yhden vuoden osalta vuosille 2023 ja 2024. Koulunuorisotyöntekijän työaika on 50 % kokonaistyöajasta. Lisäksi hän työskentelee 50 % työajalla Suomenselän 4H-yhdistyksen toiminnanohjaajana.

Nuorisovastaava koordinoi ja ohjaa lasten ja nuorten vapaa-ajalla tapahtuvia ryhmätoimintoja kuten kerhot, retket, leiri, työpajat, kurssit ja tapahtumat, sekä niihin liittyviä hankkeita. Nuokkarin avoimet ovet -toiminta on osa kunnan nuorisotoimintaa. Crazy Action -illat järjestetään yhteistyössä mm. Suomenselän 4H-yhdistyksen kanssa. Klubi-illat ja nuorten kesätyöllistäminen ostetaan Suomenselän 4H-yhdistyksestä. Vuosittain laaditaan yhteinen harrastekalenteri.

Digitaalista nuorisotyötä kehitetään jatkuvasti. Nuorisotoimi päivittää virtuaalista K-kuntien yhteistä Harrastuspassia, jonka avulla nuoret voivat löytää harrastuksen ja harrastusten järjestäjät Kannonkoskelta ja lähialueilta, sekä saada alennusta mm. Piispalan palveluista. Minecraft-kerhossa nuoret pelaavat yhdessä yhteisellä Discord-alustalla kotona omilta koneilta käsin. Kesätöitä voi myös hakea sähköisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Kannonkosken nuorisotoimelle 37.700 euroa Kannonkosken koulun oppilaiden harrastamisen edistämiseen lukuvuodelle 2023-2024. Hankkeen omavastuuosuus koostuu nuorisovastaavan työpanoksesta hankkeelle, joka osoitetaan työajanseurannalla, sekä 5 %:n rahallisesta osuudesta. Avustuksen turvin tarjotaan entistä laajemmin kerhotoimintaa luokille 1-9. Huomattavaa on, että hankkeen toimenpiteisiin on kirjattu ns. etsivä harrastustoiminta, jossa kartoitetaan harrastusten ulkopuolelle jääviä lapsia / nuoria ja tuetaan heitä harrastusten piiriin.

Lasten ja nuorten vaikuttajakanavia ovat Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti. Nuorisovastaavan rooli on valmennuksellinen, johon sisältyy ryhmien ohjaaminen, sekä toiminnan kuten esim. tapahtumien järjestämisen mahdollistaminen ja tukeminen. Nuorisovastaava toteuttaa lasten ja nuorten vaalit yhteistyössä koulun kanssa sekä joka 3. vuosi pehmoleluvaalit yhteistyössä koulun ja kirjaston kanssa.

Nuorisovastaava osallistuu koulun OHR-ryhmän sekä tapahtuma-, ruokakasvatus- ja liikenneturvallisuustyöryhmien toimintaan, sekä resurssien mukaan myös koulun teemapäiviin ja tapahtumiin.

Vuoden 2023 aikana otettiin käyttöön maksuton NuoDo nuorisotoiminnan tilastointijärjestelmä. Tilastoinnin avulla voidaan seurata ja arvioida entistä tarkemmin nuorisotoiminnan tarpeita ja kehittymistä.

Paikallinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto NOPPA yhdistyi Kyyjärven ja Kivijärven verkostojen kanssa. Uuden verkoston nimi on Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi. Kokouksia järjestetään vähintään 2 / vuosi ja kukin kunta isännöi kokousta vuorollaan vuoden ajan. Ensimmäiset 2 kokousta on järjestetty Kannonkoskella.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 40 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta, josta 20 % on varattu Harrastamisen Suomen Malli -hankkeen koordinointiin.

Koulunuorisotyöntekijän työaika on 50 % kokonaistyöajasta. Lisäksi hän työskentelee 50 % työajalla Suomenselän 4H-yhdistyksen toiminnanohjaajana.

Etsivä nuorisotyö ostetaan Karstulan kunnalta.

Toimintamuutos

Muutos: Kokonaistyöaika jakautuu vuonna 2024 seuraavasti: nuorisotoimi 40 % (vrt. vuonna 2022 50 % ja 1.3.-31.12.2023 30 %), Hyvinvoinnin edistäminen 15 %, Kulttuuritoimi 35 %, josta 15 % myydään kansalaisopistolle ja Viestintä- ja markkinointi 10 %.

Taloudellisesta näkökulmasta erityistä huomioitavaa vuodelle 2024 on Harrastamisen Suomen Mallin omavastuuosuuden nousu 25 %:iin. Kasvua aiempiin vuosiin on 5 %. Omavastuuosuudesta 20

% katetaan nuorisovastaavan työajalla. 3.500 e tulee olla riihikuivaa rahaa. Tämä mahdollistaa 37.700 euron avustuksen lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Vastaavasti nuorisotoimen palkkakulut pienenevät, kun nuorisovastaavan työajasta 10 % jyvitetään vuonna 2024 yleishallinnon kuluihin (viestintä- ja markkinointi). Piispalan palvelupaketti, jonka vuotuinen arvo on ollut 60.000 euroa vuodesta 2019, päättyy osittain vuoteen 2023. Vuosina 2024 ja 2025 palvelupaketissa käytettävissä noin 50 % aiemmasta vuotuisesta palvelupaketista. Vuoden 2024 palvelupakettiin jäävät nuorisotoimen osalta Crazy Action -iltojen tilat (osittain - osan tilavuokrista maksaa Suomenselän 4H-yhdistyksen hallinnoima hanke) sekä Lumi- ja Syyssäpinäleirien majoitukset. Viikoittain kokoontuvat harrasteryhmät maksavat hankerahoitusten kautta vuokraa Piispalan nuorisokeskukselle, eikä näistä vuokrista jyvitetä kuluja palvelupakettiin.

Hallinnoitavat hankkeet ovat

1. Harrastamisen Suomen malli kouluvuodelle 2023-2024
2. Koulunuorisotyöhanke vuosille 2023-2024
3. Haettu avustusta Korpikiertäjät -hankkeelle.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Lapsia ja nuoria kuullaan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään heidän toiveidensa ja tarpeidensa pohjalta. Nuorisotoimen toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Kaikkia nuorisotoimen palveluja seurataan, arvioidaan ja kehitetään sekä asiakasmäärien, että kerätyn palautteen pohjalta. Toiminnan ytimessä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen, sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti ja monipuolisesti eri toimijoiden kanssa.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kerhot, kevät/syksyt	25 / 24	10 / 10	12/12
Retket	6	2	3
Leirit	8	4	4
Tapahtumat	7	4	4
Kurssit, työpajat	2	2	2
Lasten ja nuorten osallisuusryhmät / tapaamiset	3 / 11	3 / 79	3 / 80
Avoin toiminta iltoja (nuokkari, Crazy Action, klubit, muut) / osallistujia	52 / 574	46 / 432	46 / 430
Hallinnoitavat hankkeet	2	2	3
Alle 29 v.määrä	282	290	282
Nettokustannukset, €	51.091,02	50.560,00	46.160,00
Nettokust. / asukas	40,26	38,57	36,38
Nettokust. / alle 29-v.	181,17	179,29	163,69

Liikuntatoimi (liikuntapalvelut ja liikuntapaikat)

Liikuntatoimen tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden lisääminen ja sitä kautta kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Tavoitteena on kannonkoskelaisten liikuntaharrastusten lisääminen, liikuntamahdollisuuksien ja luontoreitistöjen esiintuominen, valistustyö ja liikuntaryhmien ohjaaminen. Liikuntaneuvontaa tarjotaan kunnantalolla noin kerran kuussa sekä ajanvarauksella.

Henkilöstöresurssit

Liikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi.

Liikuntavastaavana toimii jatkossa Tarja Alainen.

Aluehallintovirastolta haetaan avustusta vuodelle 2024 liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen.

Hanketyöntekijä on aiemmin työskennellyt osin Piispalassa (40 %) ja osin kunnassa (60 %).

Hanketyöntekijä ohjaa liikuntaryhmiä ja järjestää liikuntaneuvonnan. Liikunnanohjaaja jalkautuu myös erilaisiin tapahtumiin.

Liikuntatoimi toimii tiiviissä yhteistyössä nuorisotoimen, liikuntahankkeen, Piispalan nuorisokeskuksen ja järjestöjen kanssa.

Toimintamuutos

Mikäli uutta hankerahoitusta liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen saadaan, siirtyy talousarvioon lasketuista kustannuksista osa hankkeen kuluiksi. Talousarvioon varattu määräraha toimii siten hankkeen omavastuuosuutena kunnan osalta. Omavastuuosuus on 20 % hankkeen kokonaiskuluista ja omavastuuosuudesta on aiemmin kustantanut 60 % liikuntatoimi ja 40 % Piispala. Lisäksi varataan 1000 e vuoden 2024 talousarvioon Korpikiertäjät -hankkeen omavastuuosuuteen.

Merkittävin toimintamuutos vuodelle 2024 sisältää Piispalan palvelupaketin päättymiseen liittyvät toimenpiteet. Piispalan palvelupaketti, jonka vuotuinen arvo on ollut 60.000 euroa vuodesta 2019, päättyy osittain vuoteen 2023. Vuosina 2024 ja 2025 palvelupaketin osuus puolittuu.

Seuraavat liikuntapalvelut eivät enää kuulu palvelupakettiin 1.1.2024 lähtien. Kunta ei myöskään osta näitä palveluja, vaan ne muuttuvat kuntalaisille ja järjestöille omakustanteisiksi.

1. kunnan salibandyvuoro maanantai-iltaisin

- Kuluerä vuoden 2022 palvelupaketissa 1.035 e

- Peruste: ryhmä voi käyttää koulun salin tiloja tai vaihtoehtoisesti maksaa itse tilavuokran

2. Ensi lumen latumaksu

- Kuluerä vuoden 2022 palvelupaketissa 995 e

- Peruste: palvelu ei ole liikuntatoimen peruspalveluja – jatkossa omakustanteinen

3. Yleinen ohjattu vesijumppa

- Kuluerä vuoden 2022 palvelupaketissa 920 e

- Piispala siirsi vesijumpan tiistailta torstaille supistettujen aukioloaikojen vuoksi. Nyt kävijöitä on ollut vähän.

- Peruste: Vähäinen kävijämäärä, uimalipun hinta on maksettu aina itse – vain ohjauskulut palvelupakettiin, omaehtoisesti voi käyttää virtuaalista vesijumppanäyttöä

4. Kuntosali- ja uimakäyntien kausikortit

- Kuluerä vuoden 2022 palvelupaketissa 3.112 e

- Peruste: Kuntosalin ja uimalipun hinnat ovat muutoinkin edullisia ja siten kaikkien kuntalaisten saavutettavissa (kuntosali 4 e ja uimalippu 5–18 -vuotiaat 3 e / aikuiset 6 e). Piispala voi halutessaan tarjota kausikorttia omana palvelunaan. HUOM! Ei sisällä kunnan tyky- ja tyhy-liikuntaa, joka käsitellään eri osiossa.

5. Yleisöluisteluvuoroja on ollut kolme ja niistä poistuu kokonaan kaksi.

Yksi yleisöluisteluvuoro säilyy palvelupaketissa. Jatkon ehtona on riittävä kävijämäärä.

Seuraavat liikuntapalvelut jatkuvat vuosina 2024 ja 2025 palvelupaketissa:

1. Tehotiistai – käytettävät tilat: liikuntasali, uimahalli, keilahalli ja kuntosali
n. 5.500 e / 21 krt / vuosi

2. Tehotorstai – kuntosali – n. 600 e.

3. Seniorivesijumppa – ohjaus + tilat n. 5.292 e.

4. Yleisöluisteluvuoro / 1 h / viikko (joko perhevuoro tai mailallinen vuoro) syyslukukaudelle – n.

1.092 e. Seurataan kävijämäärää syyslomaan saakka. Mikäli kävijöitä on vähän, ei osteta loppulukukaudelle jäävuoroa. Talvella käytetään koulun kaukaloa ja lisäksi maanantaisin kokoontuu Kiekkokoulu (Harrastamisen Suomen mallin kerho), joka on maksuton ja kaikille avoin.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kannonkosken liikuntaohjelman toteutusta jatketaan edelleen.

Kansalaisopistolla on edelleen iso rooli liikuntaryhmien toteutuksessa. Lasten ja nuorten liikuntapalveluja toteutetaan myös Harrastamisen Suomen mallin ja AVI:n rahoituksen mukaisessa kerho- ja leiritoiminnassa.

Vuoden 2024 pääteemoja ovat liikunnallisen elämäntavan kehittäminen erityisesti varhaiskasvatuksessa ja senioreille. Lisäksi kehitetään luontoliikuntaa yhteistyössä Korpikiertäjät-hankkeen kanssa.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Yksittäiset liikuntatapahtumat	25 tapahtumaa, 447 osallistujaa		10
Liikuntakampanjat	2	3	3
Ohjattuja viikoittaisia liikuntaryhmiä	Ikäihmisten liikunta-tuokio – 157 osall. Tehotiistait, Puolitehotorstait, liikuntaryhmä koululla ja senioreiden vesitreeni		Senioriliikunta 4 ryhmää / viikko

Edustukset (mm. viestit)	0	1	1
Palv.paketin liikuntapalvelut kuntalaisille	46.409,50	30 000	Palvelupaketti puolittuu – liikuntatoimen osuus noin 15.000 e
Nettokustannukset, €	toimintakulut 19.469,96 liikuntapaikat 47.386,14 yht 66.856,10	40.980,00	toimintakulut 23.800 e liikuntapaikat 11.440 e yht. 35.240 e
Nettokust. / asukas	52,68	31,26	27,77 e

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin määrittelee osin kuntaan kertyvän valtionavun - tehdyn hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. HYTE-kerroin otetaan käyttöön 2023.

Henkilöstöresurssit

15 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan kokonaistyöajasta

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

Hyvinvoinnin edistämistyöhön kuuluvat mm. osallisuuden edistäminen, ennaltaehkäisevä päihdetyö, lähisuhdeväkivallan ehkäisy, mielenterveyden edistäminen, tunne- ja vuorovaikutustaidot, ruokakasvatus, vapaaehtoistoiminnan edistäminen, kampanjoita ja tapahtumia.

Verkostomainen yhteistyö on osallisuuden edistämisen voimavara. Vahva osallisuudenkokemus lisää sekä yksilön että yhteisöllistä hyvinvointia parantaen paikallista elinvoimaa ja ilmapiiriä. Verkostomaista yhteistyötä tehdään säännöllisesti myös hyvinvointialueen ja muiden hyvinvointitoimijoiden kanssa.

Toimintamuutos

1. Ensiapukouluttaja-koulutukseen ei vuodelle 2024 varata määrärahaa. Mikäli koulutus ei syystä tai toisesta toteudu vuoden 2023 aikana, ei sitä toteuteta lainkaan.
2. Vanhusneuvosto siirtyy hyvinvoinnin edistämisen alle. Budjettiin on varattu resursseja vanhusneuvoston kahvitukseen. Kokoukset järjestetään kylätalon kokoushuoneessa, joten tilakustannuksia ei tule.

Hyvinvoinnin edistämisen paikalliset suunnitelmat, Kannonkoski

Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus (laaja suunnitelma valtuustokausittain (kuntapäättäjillä 2024), hyvinvointikertomus vuosittain)

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma / ohjelma (sivla:ssa 2024)

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (päivitys valtuustokausittain tai tarpeen mukaan – seuraava päivitys 2024)

Tehostetun nuorisotyön suunnitelma (uusi 2023)

Lasten ja nuorten paikallinen terveystoimintaohjelma, Kannonkoski (luotu Liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeessa 2022 – täydentää liikuntaohjelmaa - päivitys valtuustokausittain tai tarpeen mukaan)

Luontoliikuntaohjelma, Kannonkoski (luodaan Liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeessa 2023 – täydentää liikuntaohjelmaa -päivitys valtuustokausittain tai tarpeen mukaan)

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma ja Väkivallan ehkäisyn toimintamalli ja palvelupolku - yhdistetty Ehkäisevän päihdetyön, mielenterveyden edistämisen ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnitelmaksi – hyväksytty siviilissä 2022

Kulttuurikasvatussuunnitelma (laadittu 2022 - päivitys valtuustokausittain tai tarpeen mukaan)
Osallisuusohjelma (viimeistely 2023)

Kulttuurihyvinvointisuunnitelma (viimeistely 2023)

Kannonkosken kunnan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa päivitetään parhaillaan.

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kumppanuuspöytä, kokoukset / tapahtumat	4 kokousta, 4 tapahtumaa, esteettömyyskävely	3 / 2	3 / 2
Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoukset (Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi)	2	2	2
Hyvinvointityöryhmä (aiemmin ehkäisevän päihdetyön työryhmä), työryhmän kokoukset / tapahtumat, kampanjat, tietoiskut	1	2 / 4	2 / 4
Liikenneturvallisuustyöryhmä, tapaamiset, koulutukset / tapahtumat, infot	3	2 / 2	2 / 2
Ravinto- ja ruokakasvatus - paikallisia työryhmätapaamisia / alueellisia työryhmätapaamisia /kampanjoita & tapahtumia	2 paikallista työryhmäkokousta, 5 alueellista kokousta, 1 tapahtuma (kekri)	3 / 3	2 / 2 / 2

Vapaaehtoistoimijoiden kiitoskahvit -tapahtuma	3	2	2
Pyöräilytapahtuma	1 / 68 osall.	1	1
Yksittäisiä tapahtumia, kampanjoita ja infoja teemalla hyvinvointi, terveys ja turvallisuus (luontoliikunta, aivoliikunta, muisti, kaatumisen ehkäiseminen, mielenterveyden edistäminen, vanhusten viikko, luonto, tanssi ym.)	samat kuin liikuntatoimella	2	2
Kirjaston lainattavat liikuntavälineet	-	säännöllinen tarkastus ja huolto	säännöllinen tarkastus ja huolto
Nettokustannukset, €		10660	9.210,00
Nettokust. / asukas, €		8,13	7,26

Tekninen lautakunta

040	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	2 821 278	2 507 062	2 479 292	2 370 000	2 38 000
Kulut	-2 886 896	-2 802 913	-2 637 759	-2 543 000	-2 543 000
Kate	-77 933	-295 851	-158 967	-173 000	-163 000

*tekninen korjaus, kate -182 367 teklan esityksessä, korjattu hallituksen esitykseen -158 467€. tuotot teklan esityksessä 2 455 392.

Tekninen lautakunta johtaa ja kehittää teknistä toimialaa vastaten palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Tekninen toimiala jakautuu kuuteen eri palveluun eli osastoon:

- Teknisen toimen hallintopalvelut
- Toimitila- ja vuokrauspalvelut
- Muut palvelut
- Kaukolämpö
- Vesihuolto (vesihuoltolaitos eriytettynä taseyksikkönä)
- Haja-asutusalue

Teknisen toimen henkilöstöresurssit

Teknisen toimialan vastuuhenkilönä ja kuntalain mukaisena tilivelvollisena toimii tekninen johtaja. Henkilöstöä teknisessä toimessa on teknisen johtajan lisäksi vakituisessa työsuhteessa

kiinteistöpäällikkö, toimistosihteeri ja kaksi laitosmiestä. Lisäksi ruoka- ja siivouspalveluyksikössä toimii ruoka- ja siivouspalveluyksikön esimies, 3 ravitsemistyöntekijää sekä 3 laitoshuoltajaa.

Teknisellä toimella on lisäksi täytetty laitosmiehen paikka määräaikaisena syksyyn 2024. Toimen täyttö käsitellään talousarviovuoden aikana.

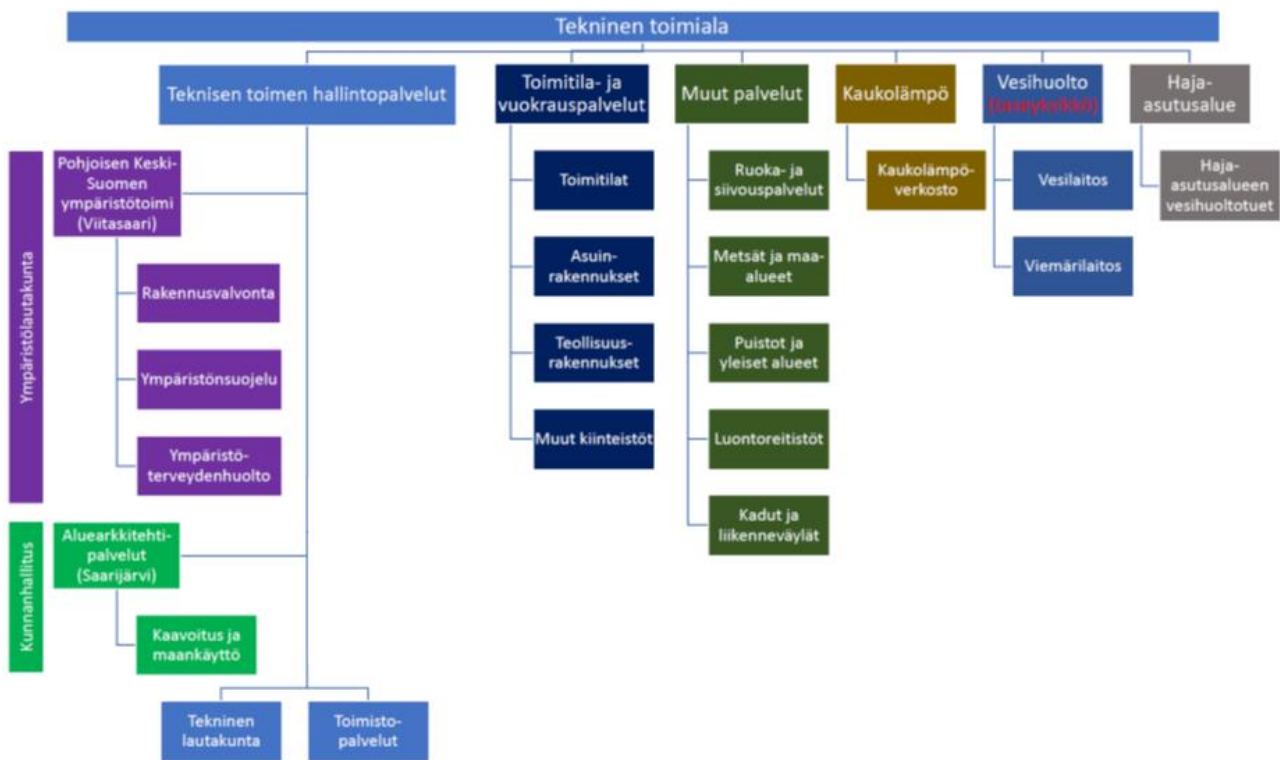
Lisäksi tekninen toimiala on työllistänyt määräaikaisesti tuki- ja velvoitetyöllistettyjä mm. puistojen ja yleisten alueiden sekä liikuntapaikkojen hoitoon sekä ruoka- ja siivouspalveluihin.

Kannonkoski kuuluu Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoiminta-alueeseen. Yhteistoiminta-alueita hallinnoi Viitasaaren kaupunki, jonka organisaatiossa yhteistoiminta-alue toimii ympäristölautakunta. Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi järjestää Kannonkoskelle rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palvelut sekä kunnalliset eläinlääkäripalvelut.

Kannonkoski ostaa aluearkkitehtipalvelut Saarijärven kaupungilta kaavoituksen ja maankäytön kustannuspaikan ollessa teknisen lautakunnan alla.

Palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu on siirtynyt 1.1.2023 hyvinvointialueelle.

Jätehuoltoviranomaisena toimii Sydän-Suomen jätelautakunta.

Kaaviokuva 1 Kannonkosken kunnan tekninen toimiala 1.1.2013 alkaen.

Teknisen toimen hallintopalvelut

Hallintopalveluihin kuuluvat tekninen lautakunta, toimistopalvelut, yhteiset muut menot ja kunnan maksuosuudet rakennusvalvonnasta, kaavoituksesta ja maankäytöstä, ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta.

Hallintopalvelut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAE 2024
Tekninen lautakunta	-7 656	-4 320	-9 578	- 9 506
Toimistopalvelut	-127 607	-225 742	-168 140	-198 140
Yhteiset muut menot	-41 614	-32 548	-32 548	-4 614
Rakennusvalvonta	-10 676	-19 097	-21 956	-20 041
Kaavoitus ja maankäyttö	-33 413	-14 470	-49 060	-43 788
Ympäristönsuojelu	-9 527	-11 728	- 14 756	-17 941
Ympäristöterveydenhuolto	-58 971	-57 859	-70 551	-75 095
<i>Palo- ja pelastustoimi</i>	<i>-127 616</i>	<i>-130 943</i>	<i>*HVA</i>	<i>*HVA</i>
Nettokustannukset, €	-414 811	-496 707	-364 185	-369 125
Nettokust, €/ asukas	-333	-391	-277	-291

*kustannukset siirtyneet kuntien vastuulta hyvinvointialueille 1.1.2023

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan palvelut tuottaa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi. Tavoitteena on tuottaa hyvä ja turvallinen rakennuskanta ja yleisesti hyväksyttävä rakennettu ympäristö. Rakentamismääräykset ja -taksat ovat yhteistoiminta-alueella yhteneväiset. Rakennusvalvonnalla on käytössään sähköinen asiointi ja sähköisen asiointiin käyttöön kannustetaan. Rakennustarkastaja on tavoitettavissa Kannonkosken kunnantalolla normaalisti kahtena päivänä viikossa, maanantaisin ja keskiviikkoisin aamupäivän ajan.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavoitus ja maankäyttö pitävät sisällään kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyviä valmistelutehtäviä, mm. yleiskaavoitus- ja asemakaavatehtävät, ranta-asemakaavojen seuranta ja lausunnot, poikkeuslupien valmistelu, kaavojen maastoon merkitsemisen ja kartastojen ylläpitämisen sekä maa-ainesten ottamisen valvonnan. Kaavojen valmistelutyöt ostetaan aluearkkitehtipalveluilta Saarijärven kaupungilta, sekä lausunnot sekä poikkeuslupien valmistelun hoitaa Viitasaaren ympäristölautakunta. Osa mittaus- ja kartoitustöistä on ostettu Karstulan kunnalta, sillä Kannonkoski omistaa osuuden mittauskalustosta, jota Karstulan kunnan mittausmekanikko käyttää.

Tavoitteet

- Nuorisokeskus Piispalan alueen asemakaavan valmistuminen
- Piispalan kyläyleiskaavan valmistelun eteneminen
- Öijänniemen asemakaavan valmistuminen
- Vuorijärvien tuulivoimayleiskaavoituksen ohjaus ja edistäminen ehdotusvaiheeseen
- Kannonkosken kirkonkylän asemakaavan päivitettyjen tarkistustarpeiden osalta kaavoituspäätös ja päivitystyön käynnistäminen
- Kurenniemen ranta-asemakaavan kumoamisen valmistelu yhdessä maanomistajien kanssa

Kaavoituskatsaus laaditaan joka toinen vuosi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kaavoituskatsaus laaditaan talousarviovuonna 2024.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto

Viitasaaren ympäristölautakunta määrittelee yhteistoiminta-aluetta koskevat ympäristönsuojelun tavoitteet ja tehtävät. Yleisenä tavoitteena on valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kuntalaisille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö. Keskeisin säädöspohja ympäristöasioissa on määritelty ilmansuojelu-, ympäristölupamenettely-, jäte- ja vesilaisissa. Tehtävät liittyvät esim. tie- ja vesistöhankeisiin, maa-ainesten ottolupiin, valvonta- ja seurantakatselmuksiin. Ympäristöterveydenhuoltoon sisältyy terveydensuojelun ja eläinlääkinnän tehtävät.

Toimitila- ja vuokrauspalvelut

Toimitila- ja vuokrauspalvelut käsittävät kunnan toimitilojen, asuinrakennusten, teollisuustilojen, muiden rakennusten ja osakehuoneistojen hallinnoinnin sekä pääosin kiinteistönhoidon ja kunnossapidon. Toimitila- ja vuokrauspalveluihin sisältää myös liikuntapaikkojen ylläpidon sisäisen vuokran periaatteella sivistystoimelle.

Henkilöstöresurssit

Kiinteistönhoitaja ja laitospäälliköt huolehtivat kiinteistöjen kiinteistönhuollosta ja teknisen päivystyksen järjestelykierrosta. Kiinteistönhoitajan ja laitospäälliköiden työajasta toimitila- ja vuokrauspalveluille on osoitettu 1,28 henkilötyövuotta ja liikuntapaikkojen hoitoon 0,10 henkilötyövuotta. Lisäksi tukityöllistettyjä käytetään kiinteistöapulaisten tehtävissä.

Toimintamuutokset

Uusi kiinteistöstrategia otettiin käyttöön vuonna 2022 ja kiinteistömäärän jaksotettaville kohteille varaudutaan tekemään päätösten mukaiset toimenpiteet. Toimitila- ja vuokrauspalveluiden osalta talousarviovuodelle edelleen 2023 toteutetaan tilikarttamutoksia mm. vanhoja kustannuspaikkoja yhdistelemällä taloushallinnon työmäärän vähentämiseksi. Suurimmat toiminnalliset muutokset ovat tapahtuneet v. 2023 hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeen. Toimintavuoden aikana on tavoitteena päivittää kiinteistöstrategia hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksen mukaiseksi. Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma valmistuu vuonna 2024. Kaikkien vuokra-tilojen katetta parantaa sähkön hinnan tippuminen.

Vuokra-asuntojen vuokrausaste on kohonnut selvästi vuoden 2023 aikana, joka nostaa asuintilojen toimintakatetta talousarviovuodelle 2024.

Tavoitteet

- Kiinteistöstrategian päivitys hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksen mukaiseksi.
- **Tuoda kunnan näkökulma palvelujen pysyvyydessä palveluverkkouudistukseen** – tavoitteena sote-kiinteistöjen vuokraaminen edelleen hyvinvointialueelle
- Teollisuustilojen investointien loppuun saattaminen keuhkokuumeella 2024
- **Tärkeimpänä toiminnallisena tavoitteena** on Piispalan ja kunnan tukipalveluiden yhteistyön syventäminen

Toimitila- ja vuokrauspalv.	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAE 2024
Toimitilat	245 338	245 420	127 861	150 502
Asuinrakennukset	59 162	38 771	54 130	73 835
Muut kiinteistöt	37 834	16 325	-42 610	-39 929
Teollisuusrakennukset	108 150	101 807	95 960	106 406
Nettojäämä, €	+ 414 297	+ 340 900	+ 285 540	+ 290 814
Nettojäämä €/ asukas	335	335	230	229

Muut palvelut

Teknisen toimen muut palvelut pitävät sisällään siivous- ja ruokapalvelut, metsän ym. muut kunnan alueet, maa-alueiden vuokraustoiminnot, puistot ja muut yleiset alueet, luontoreitistöt, jätehuollon (lähinnä maankaatopaikka ja vanhan kaatopaikan velvoitetarkkailu), venesataman, maisemanhoidon, velvoitetyöllistetyt, ulkopuolisille tehtävät työt, teiden kunnossapidon ja valaistuksen, yksityistietoiminnan ja muut tieasiat. Ruokapalvelun sekä siivouspalvelun kulujen maksajia ovat hallintokunnat.

Muut palvelut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAE 2024
Siivouspalvelut	0	4770	0	0
Ruokapalvelut	-15 465	11 461	0	0
Metsät ym. maa-alueet	26 386	79 703	19 500	21 300
Puistot ja muut yleiset al.	-46 273	-34 710	-42 389	-38 389
Luontoreitistöt	-522	-1 610	-7 805	-5 887
Maankaatopaikka	-1 933	-3 355	-1 870	-2 070
Venesatama	0	840	-1 100	-1 100
Maisemanhoito, velv.työll.	7728	-5 520	-9 891	-9 576
Ulkopuolisille tehtävät työt	829	0	11	1 220
Teiden kunnossapito ja valaistus	-28 861	-52 684	- 56 535	- 52 557
Yksityistietoiminta	-20 707	-20 534	-21 100	-41 100*
Nettokustannus, €	-78 818	-82 147	-122 680	-128 159
Nettokust, €/ asukas	-63	-65	-97	-85

*Yksityistietoiminta sisältää 21 100 € euron perusparannusten ja kunnossapitoavustusten lisäksi Kannonsaha-vihtaperän yksityistieavustusta 20 000 €. Avustus on kirjattu tilille "avustukset".

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö vastaa ruokapalvelujen järjestämisestä perusopetukselle, varhaiskasvatukselle sekä siivouksen järjestämisestä kunnan käytössä olevissa kiinteistöissä. Sopimukset Saarikan ruoan valmistukset päättyvät 31.12.2022, eikä hyvinvointialue ole ostanut 1.1.2023 kunnan keittiön tuottamaa ruokaa eikä ruoan kuljetuksia. Toiminnallisesti talousarviovuosi 2023 on ollut aivan uuden äärellä, johon ei ole voinut talousarviovaiheessa vielä reagoida. Vuosi on osoittanut että ruokapalveluita tulee tarkastella talousarviovuoden 2024 aikana.

Ruokapalveluyksikön ainoat asiakkaat vuonna 2024 on perus- ja esiopetus sekä varhaiskasvatus. Ateriapalveluyksikön uudistumistarve on selkeä, koska ruokapalveluiden tuottaminen on sivistystoimelle käytännössä kaksinkertaistunut, noin 90 000€ kustannuksesta 170 000 – 180 000€:oon.

Ateriakuljetuksia varten hankittu leasing-auton sopimusta ei jatketa vuodelle 2024. Ruoka- ja siivouspalvelu on sitoutunut elintarvikkeissa ja nonfood-tuotteissa Hanselin hankintasopimukseen 31.1.2024 saakka. Sopimus uusitaan.

Siivouspalvelut huolehtivat koulun ja päiväkodin, kirjaston, nuorisotalon, teknisen työn opetustilan, kunnantalon, paloaseman, Koulumäen asuntolan rappukäytävien, Kujatien saunaosaston, kunnanvaraston ja jätevedenpuhdistamon puhtaanapidosta siivoustyön mitoituksen mukaisesti niin ylläpito-, kuin perussiivouksen osalta. Tarvittaessa siivouspalvelut huolehtivat myös kunnan vuokra-asuntojen muuttosiivouksista. Siivouspalvelut tuotetaan kunnan omana palvelutuotantona. Vuonna 2023 käyttöönotettu siivoustyön mitoitus ja uudelleen organisointi on laskenut siivoustyön kustannuksia, ja vaikutukset näkyvät vuoden 2024 talousarviossa siivoustyön kustannusten säästönä hallintokunnille.

Tavoitteet

Ruokapalvelun tavoitteena on turvata kunnan tarjoamat ateriapalvelut laadukkaina ja kansallisten ravitsemussuositusten mukaisina maittavasti ja kustannustehokkaasti. Kuntastrategian mukaisesti elintarvikehankinnoissa huomioidaan ohjaavana tekijänä elintarvikkeiden kotimaisuus ja mahdollisuus lähiruokaan. Toimintavuoden tärkeimpänä tavoitteena on reagoida toimintaympäristön muutokseen siten, että saadaan turvattua ruokapalveluiden tuottaminen kustannustehokkaammin. Sivistystoimen kanssa on käytävä neuvotteluita ja rajankäyntiä siitä, miten kustannussäästöt vaikuttavat sivistystoimelle tarjottavaan palveluun.

Varhaiskasvatuksen Ruokakunta-hankkeen jatkona ruokapalveluissa jatketaan perusopetuksen ruokailusuositusten konkretisoimista osana Kokoava-hanketta.

Siivouspalvelun tavoitteena on hankintojen järkevöittäminen ja kustannussäästöt. Henkilöstön ja työmenetelmien osalta uudistukset on tehty.

Sekä ruoka- ja siivouspalveluyksikössä tärkeimpänä toiminnallisena tavoitteena on Piispalan kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen.

Maa- ja metsätilat

Kunnan omistamat maa- ja metsätilat pidetään tuottavassa kunnossa.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Metsätiloille on laadittu metsänhoitosuunnitelma metsänhoitoyhdistyksen toimesta, jonka avulla metsät pidetään tuottavassa kunnossa. Metsäomistusten tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan kiinteistöstrategiassa sekä kunnanvaltuuston hyväksymässä metsätaloussuunnitelmassa.

Puistot ja muut yleiset alueet

Henkilöstöresurssit

Puistomaiset ja muut yleiset alueet hoidetaan pääosin teknisen toimen omalla henkilöstöllä. Kesäaikana palkataan työllisyysvaroin tilapäistä työvoimaa nurmi- ja ulkoalueiden hoitotöihin

talousresurssien mahdollistamissa rajoissa. Tarvittavat puutarhurin työt hankitaan ostopalveluna. Kiinteistöhoitajan ja laitosten työajasta puistoille ja muille yleisille alueille on osoitettu 0,20 henkilötyövuotta.

Tavoitteet

Kehitetään keskustan viihtyisyyttä, parannetaan puistoalueiden hoitoa ja pidetään yleiset alueet siisteinä. Liikuntapaikkojen ylläpito pidetään entisellä tasolla. Maakuntauralla huolehditaan Rakennuslammen, Isolähteenpuron ja Karhulehdon taukopaikoista. Maakuntauran latvaosan kehittämishankkeen myötä ylläpidettävien reitistöjen määrä on kasvanut.

Liikenneväylät

Kunta hoitaa asemakaava-alueiden kaavatiet ja Keski-Suomen ELY-keskus vastaa päätieverkoston ja niihin liittyvien kevyenliikenteenväylien kunnossapidosta.

Yksityisteitä kunta avustaa yksityistieavustuksin, jotka on osoitettu kunnossapitoon ja perusparannushankkeisiin. Yksityistieavustusten maksatusperiaatteet tulee päivittää vuonna 2024, koska vanha maksatusperiaate on voimassa 2023 vuoden loppuun saakka.

Kannonkosken kunnalla on hoitovastuu velvoitealueellaan sijaitsevasta Kivijärven veneilyreitistä väylämerkintöineen. Veneilyreitien väylämerkit tulee ylläpitää sekä tarkastaa ja raportoida vuosittain.

Merkittävänä muutoksena on Vihtaperän yksityistien avustus. Kannonsaha-vihtaperän yksityistie on hakenut 10% avustusta merkittävälle tienparannushankkeelle. Kunnan edellytyksenä tuen myöntämiselle on ELY-keskuksen 70% tuen saaminen, mikäli ELY-keskuksen rahoituspäätös on kielteinen, raukeaa myös kunnan avustus. Tiekunnalle itselleen jää hankkeeseen 20% omavastuuosuus. Kunnan arvioitu osuus on noin 17 000 – 18 000€.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: Liikenneväylät (kaavatiet) hoidetaan konetöiden osalta ostopalveluna. Talvikunnossapidon urakka on kilpailutettu syksyllä 2023 ja sopimus on voimassa 30.4.2027 saakka.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Tavoitteena on kaavateiden kunnan parantaminen, tarvittaessa osin kestopäällysteistä luopumalla, tienvarsien ja yleisten teiden viihtyvyyden ja esteettisyyden parantaminen, kevyen liikenteen väylien lisääminen ja kehittäminen, liikenneturvallisuuden parantaminen.

Kaukolämpölaitos

Kaukolämpölaitos ylläpitää kaukolämmön jakeluverkostoa, toimittaa lämmön asiakkailleen ja huolehtii uuden verkoston ja liittymien rakentamisesta. Lämpö verkostoon ostetaan tukkulämpönä Helppo Lämpö Oy:ltä. Lämpö tuotetaan puuteollisuuden purulla ja metsähakkeella. Nykyinen sopimus Helppo Lämpö Oy:n kanssa on voimassa 30.9.2024 saakka. Lämmön kilpailutus on toteutettu vuonna 2023.

Kaukolämpöverkosto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAE 2024
Linjaa/liittymiä / v.			150/1	
Verkoston pituus, m.	4 382	4 382	4700	4 700
Myyty energia, MWh	4 037	4 292	5000	5000
Ostettu energia, MWh	5 256	5 318	5100	5 400
Nettotulo/vuosikate, €	-11 870	+ 45 228	+ 15 040	+21 794
Vuosikate / asukas	-32	+ 15	+ 10	+ 17

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: Helppo Lämpö Oy tuottaa lämmön kunnan omistamaan verkkoon sopimusperusteisesti. Kaukolämpöverkoston ylläpidosta vastaa kunnan oma henkilöstö ja kaukolämpöverkostolle on resursoitu 0,10 henkilötyövuoden työaikapanos laitosmieheltä/ kiinteistönhoitajalta.

Toimintamuutos

Uutena kaukolämpöliittymänä on todennäköisesti tulossa uuden paloaseman liittymä. Kaukolämmön tuotot näin ollen kasvaa, ja hävikki pienenee. Kirkon kytkeminen kaukolämpöön valmistui 2023, eli myynti ja perusmaksutulot kasvavat siltä osin.

Tavoitteet

- Lämmönjakeluverkoston kunnossapidon tehostaminen
- Verkostovuotojen nopea paikannus ja korjaus
- Verkostohävikin pienentäminen
- Häiriöttömän lämmöntoimituksen takaaminen asiakkaille
- Positiivinen tulos, ylittämättä Suomen keskimääräistä kaukolämmön energianhintaa yli 5 %
- Tärkein: Uuden kaukolämpötuotantosopimuksen toimeenpano

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos huolehtii verkostoihin liitettyjen asiakkaiden puhtaan veden saannista ja vastaanottaa sekä puhdistaa jätevedet. Vesi- ja jätevesiverkostoista huolehtiminen on suuri osa toimintaa. Vesihuoltolaitos edellyttää jatkuvan varalla olon ylläpitämisen.

Henkilöstöresurssit

Laitosmiehet huolehtivat laitosten toiminnasta ja laitosmiesten lisäksi kiinteistönhoitaja on mukana teknisen päivystyksen järjestelykierrrossa. Laitosmiesten työajasta vesilaitokselle on osoitettu 0,22 henkilötyövuoden työpanos ja jätevesilaitokselle on osoitettu 0,50 henkilötyövuoden työpanos. Teknisen johtajan työpanoksesta 0,10 henkilötyövuotta on osoitettu vesihuoltolaitokselle.

Vesihuoltolaitos on kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö. Toiminnan määrärahat ja tuloarviot ovat mukana kunnan talousarvion käyttötalous- ja investointiosassa sekä kunnan tulos- ja rahoituslaskelmassa. Vesihuoltolaitoksesta esitetään erikseen varsinaisen toiminnan meno- ja

tulomäärärahat, sekä rahoituslaskelma, jotka ovat mukana teknisen lautakunnan budjetissa. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman sitovat erät:

toimintakateyli jäämä (+) tai – alijäämä (-) ja sen jälkeen:

- - korvaus peruspääomasta (talousarviossa 1 %)
- - muut rahoitustuotot ja –menot (sis. lainan korko)
- - suunnitelmapoistot

Vesihuoltolaitos	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAE 2024
Toimintakate	26 699	31 433	11545	36445
Korvaus peruspääomasta (1 %)	-738	-1900	-1 060	-1 050
Muut rahoitustuotot ja -menot	-10 415	-10 415	-10 500	-10 500
Suunnitelmapoistot	-65 789	-77 596	-70 000	-70 000

(*toimintakate muutettu hallituksen esitykseen teklan esityksestä, tekninen korjaus)

Korvaus peruspääomasta ja sisäisen lainan korkomeno ovat kunnan kokonaistuloslaskelmassa rahoitustulona ja rahoitusmenona (sisäinen erä). Vesi- ja viemärlaitoksen kustannukset ja investoinnit pitää kattaa pitkällä aikavälillä asiakkailta perittävillä maksuilla. Tavoitteena on, että maksut vastaavat mahdollisimman hyvin vesihuollon toimintamenoja ja ylläpitoinvestointeja sekä varaudutaan jo tiedossa oleviin uusinvestointeihin.

Tavoitteet

- Vedenottamon vedenlaadun säilyttäminen nykyisellä tasolla
- Veden toimitusvarmuuden ylläpitäminen ja kehittäminen
- Jätevedenpuhdistamon ympäristölupaehdojen täyttäminen
- Vuotovesien vähentäminen viemäriverkostoa saneeraamalla
- Vesihuoltolaitoksen talouden suunnitelmallinen kehittäminen
- **Tärkein: Vesihuoltohankkeen jatkaminen yhteistyömahdollisuuksista ja mahdollisen yhtiöittämisen eduista**

Haja-asutusalueen vesihuolto

Haja-asutusalueen vesihuolto käsittää etupäässä osuuskuntien rakentamat verkostot. Kunta on mukana hankkeissa avustusosuudella. Kannonkosken kunnan alueella toimii seitsemän eri vesiosuuskuntaa. Kannonkosken kunnanvaltuusto käsitellyt vesiosuuskuntien vesihuoltohankkeiden avustusperiaatteista kokouksessaan 3.9.2012 §:ssä. Vuodelle 2024 ei ole tiedossa avustettavia vesihuoltohankkeita.

Tavoitteet

Kehitetään haja-asutusalueen vesihuoltoa olemalla mukana kyläkuntien vesihuoltohankkeissa valtuuston päättämien perusteiden mukaisesti.

Toimintasuunnitelma 2024

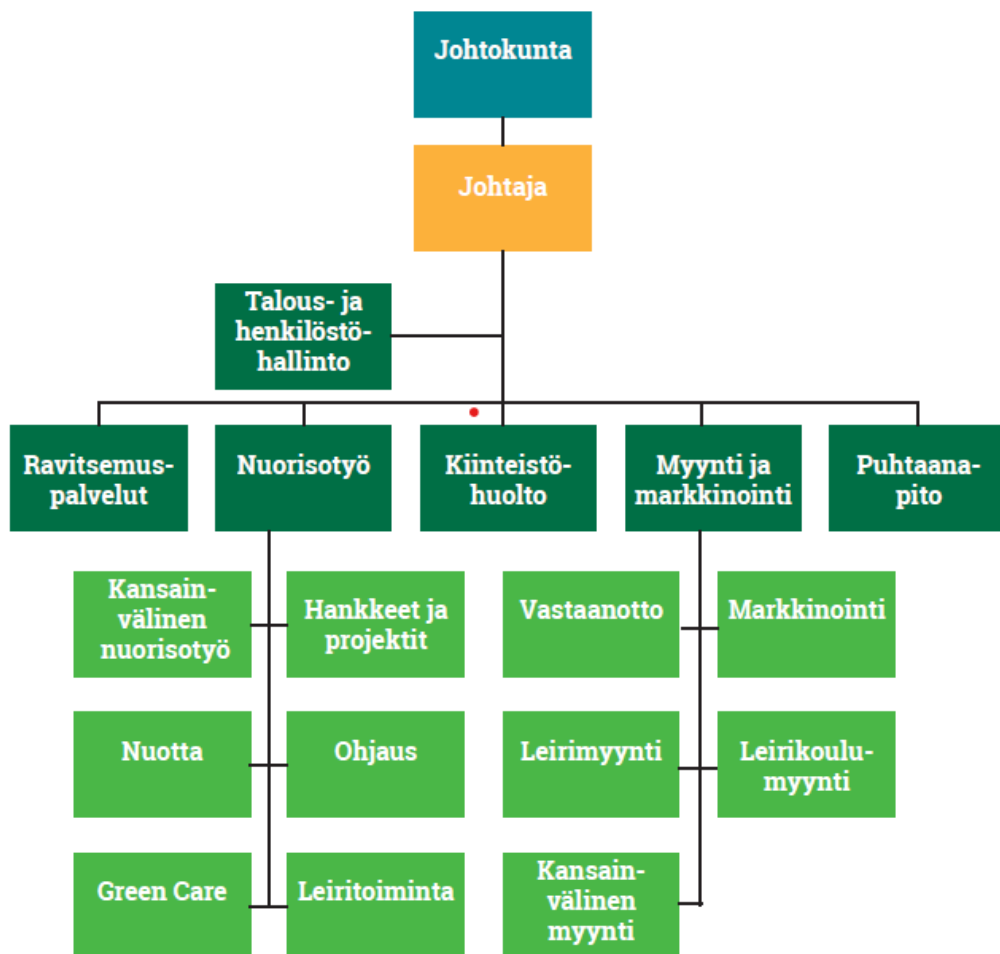

Toimintasuunnitelma 2024

Nuorisokeskus Piispala

Piispala on vuonna 1982 toimintansa aloittanut nuorisokeskus, joka sijaitsee Kannonkoskella pohjoisessa Keski-Suomessa puhtaan luonnon ja kirkasvetisen Kivijärven rannalla.

Organisaatio:

Perustehtävä

Nuorisokeskus Piispala perustehtävä määräytyy nuorisolaissa. Suomen Nuorisokeskusten pääasiallisena ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa (Nuorisolaki 20 §). Nuorisokeskusten nuorisotyö edistää myös nuorten kansainvälistymistä ja kestävästä kehitystä. Nuorisokeskus Piispalan tärkeimpiä nuorisotyön muotoja ovat leirikoulu, lasten- ja nuorten liikuntaleirit, rippileirit, Nuotta-valmennus sekä kansainvälinen nuorisotyö.

Nuorisokeskus Piispala palvelee alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä nuorisotoimintaa sekä toimii monipuolisena vapaa-ajan ja koulutuksen keskuksena.

Nuorisokeskus Piispalan strategiaa ohjaa vahvasti Suomen nuorisokeskusten yhteinen strategia, alla kuvattuna:

Suomen nuorisokeskusten strategia 2022-2024

Vaikuttavaa nuorisotyötä

Nuorisokeskukset tekevät vaikuttavaa ja todennettavaa nuorisotyötä sekä vaikuttavat laajasti tunnettuina asiantuntijoina nuorisosalalla ja päättäjien parissa.

- Hankitaan tutkimustietoa nuorisokeskusten työn vaikuttavuudesta ja otetaan Sarvi ja Zeffi käyttöön.
- Jaetaan tietoa ja päivitetään osaamista keskusten sekä muiden nuorisosalan toimijoiden välillä.
- Keskusten yhteistyötä, kehittämistä ja rahoituspohjaa laajennetaan palkkaamalla verkoston yhteinen hankeasiantuntija, joka auttaa hakemaan keskusten yhteisiä rahoituksia ja koordinoi vuositasolla yli miljoonan euron hankesalkkua.
- Yhteistä tunnettuutta lisätään kehittämällä viestintä- ja vaikuttamisstrategiaa ja määrittämällä viestintän ja vaikuttamisen onnistumisen mittarit.

Iloinen työpaikka

Työntekijät voivat niin hyvin, että he antavat parastaan. Klinteistöjä kehitetään suunnitelmallisesti.

- Osaava, riittävä ja motivoitunut henkilökunta.
- Tehdään yhteisesti koordinoitu pitkän tähtäimen investointisuunnitelma.
- Toteutetaan kehittämishankkeita ja hankintoja useampien keskusten välisenä yhteistyönä.

Kestävät palvelut

Palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita ja ne järjestetään kestävällä tavalla.

- Kerätään aktiivisesti asiakastietoa Sarviin ja Zeffiin, tehdään sidosryhmäkyselyitä ja hyödynnetään tietoa palveluiden kehittämisessä.
- Lisätään niiden asiakkaiden määrää, joiden tarpeisiin on mahdollista saada ulkopuolinen rahoitus.
- Jaetaan verkostossa parhaita käytänteitä kehittämistyöryhmissä ja tehdään verkoston sisäisiä koulutuksia.
- Keskukset ovat hiilineutraaleja vuoteen 2030 mennessä.
- Helpotetaan asiakkaiden ostoprosessia luomalla yhteinen verkkokauppa.

Arvot, joita kohti kuljemme.

- Arvokas nuorisotyö
- Aito kokemus
- Elämän ja luonnon kunnioittaminen
- Kehittyvä yhteisö
- Tehtävämme: Luomme hetkiä, joissa nuori löytää yhteyden muihin ihmisiin, luontoon ja itseensä.

Visiomme
Nuorisotyön tunnustettu osajana alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Visio ja tavoitteet

Piispala – Hyvän elämän jäljillä

Missiomme on tukea hyvää elämää. Haluamme toimia hyvän elämän jäljille johdattavana kumppanina tavoittelemalla kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä, yksilön osallisuutta ja sosiaalista vahvistamista. Tavoitteenamme on tarjota omakohtaisia onnistumisia ja yhteisöllisiä elämyksiä – hetkiä, jotka tukevat kasvamista ja sille asetettuja tavoitteita.

Nuorisokeskus Piispala on merkittävä nuorisosalan toimija alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti.

- *“Monipuolisin kokonaisvaltaista hyvinvointia tukeva nuorisokeskus”*

Ylläpidämme ja kehitämme elämyksellistä, turvallista ja kasvattavaa toimintaympäristöämme.

- *“Yhdessä kehittyminen”*

Haemme aktiivisesti yhdessä uusia kehittymismahdollisuuksia ja suhtaudumme avoimesti muutokseen.

- *“Osaavat alan ammattilaiset”*

Panostamme ammattitaitoiseen nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointialan osaamiseen laadukkaan toiminnan takaamiseksi.

- *“Tyytyväisimmät asiakkaat”*

Panostamme asiakaslähtöisten palveluiden ja ratkaisujen kehittämiseen sekä asiakaspalveluun.

Tavoitteissa onnistumista arvioimme mm. asiakaspalautteen, itsearvioinnin sekä nuorisokeskusverkoston yhteisen Sarvi-järjestelmän avulla.

Arvot

Piispalan arvot ovat:

- Elämän ja ympäristön kunnioittaminen
- Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys
- Yhdenvertaisuus ja osallisuus
- Välittäminen ja arvostus

Piispala on sitoutunut Suomen nuorisokeskusverkoston yhteisiin arvoihin, jotka ovat Arvokas nuorisotyö, Aito kokemus, elämän ja luonnon kunnioittaminen sekä kehittyvä yhteisö.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Vuoden 2021 aikana Piispalalle myönnettiin kansainvälinen Green Key-ympäristömerkki sekä Visit Finlandin Sustainable Travel Finland (STF) merkki. Vuonna 2024 aiomme uusia molemmat merkit ja jatkaa töitä kestävän kehityksen ja vastuullisuuden eteenpäin viemiseksi toiminnassamme.

Ekologinen kestävyys on ollut jo pidempään toimintamme pääteemana. Huomioimme toiminnassamme kestävän kehityksen periaatteet ja toimimme ympäristövastuullisesti. Jätteet kierrätetään ja lajittelu tehdään tehostetusti. Vuonna 2023 lopetimme päivittäisessä toiminnassa kertakäyttöisten astioiden tai ruokailuvälineiden käytön. Pahvimukit ovat vain take away -käyttöön vastaanotossamme. Toiminnassamme kierrätämme jätteet aina, kun se on mahdollista. Kannustamme asiakkaitamme toimimaan samoin ja ohjeistamme siihen leirinavauksissa. Tietoa kierrättämisestä on runsaasti majoitustiloissa ja yleistiloissa. Vuoden 2023 aikana tuotetut kierrättämisen ohjevideot asiakkaille on asiakkaiden nähtävissä tilakohtaisesti QR-koodeja hyödyntäen. Monien aktiviteettiemme sisällöissä (kädentaidot, luonto) sekä luonnon ja ympäristön kunnioittaminen ja suojeleminen on ollut vahvasti toimintaamme ohjaavaa. Jo vuosia on henkilökunta ajanut sähköautolla Piispalan alueella, ja jäähallin katolla on ollut aurinkopaneelit. Pyrimme ottamaan energiatehokkuuden huomioon toimintatavoissa, investoinneissa ja hankinnoissa. Lisäksi meillä vastaanoton vieressä infoseinä, jossa kerromme yksityiskohtaisemmin vastuullisuustoimistamme. Lisäksi asiakkaillamme on mahdollisuus antaa kehitysideoita siitä, kuinka voimme kehittää vastuullisuuttamme edelleen. Vuonna 2022 otimme kansainvälisen majoitusalan hiilijalanjälkilaskurin käyttöön. Laskurin tulosten mukaan vuoden 2021 päivittäinen hiilijalanjälki oli 11,2kg CO₂e per asuttua huonetta kohden ja vuonna 2022 9,8kg CO₂e per asuttu huone. Tuloksia vertaamalla löydämme tehokkaasti kohteet, missä voimme pyrkiä vähentämään päästöjämme edelleen. Vuonna 2024 jatkamme työtä hiilijalanjäljen pienentämiseen. Pääkeinona on energiatehokkuuden lisääminen (mm. valaistus, koneet ja laitteet). Vuonna 2024 tutkimme myös kompensatiomahdollisuuksia hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on myös ottaa käyttöön Visit Finlandin matkailun hiilijalanjälkilaskurin, joka kattaa energiankulutuksen lisäksi myös jätemääriin, logistiikan ja hankinnan. Tämä uusi laskuri auttaa meitä sopeutumaan SNK:n Hiilineutraali nuorisokeskus 2030 strategiaan.

Kaikissa yksiköissämme kestävyys otetaan huomioon, ja työntekijöitämme sekä asiakkaitamme ohjeistetaan huomioimaan ympäristö omassa toiminnassaan. Esimerkiksi ruokalassamme

huomioidaan hävikki, ja ruokaa tehdään asiakasmäärien mukaan. Asiakkaamme ohjeistetaan ottamaan ruokaa lautaselle vain tarpeen mukaan ja muistutetaan, että ruokaa voi aina hakea lisää. Henkilökunta voi aina hakea ylijääneet ruoat keittiöltä ja ylijääneet salaattit viedään osittain Pieneläinkoti Pihkan eläimille. Tavoittemme on jatkaa hävikkimäärän seuraamista ja pienentämistä, josta tulee myös viestiä asiakkaille entistä läpinäkyvämmiin. Olemme myös sitoutuneet lisäämään kasvisruuan tarjontaa sekä hyödyntämään jo olemassa olevia sekä mahdollisia uusia kumppanuuksia lähiruuan tarjonnan lisäämiseksi. Toteutamme kasvisruokapäiviä kerran viikossa, 52 päivänä vuodessa. Olemme mukana aktiivisesti ympäristötekoihin kannustavissa kampanjoissa, esimerkiksi Hävikkiviikko ja Maailman vegaanipäivä. Ohjauksessa kehitämme aktiviteetteja ympäristökasvatuksen periaatteella. Tarjoamme leiriä ja lomaa kestävän kehityksen teemalla. Lisäksi koulutamme henkilökuntaamme toimimaan ekologisesti. Asiakkaat voivat lukea vastuullisuudesta verkkosivuiltamme: <https://piispala.fi/piispalainfo/vastuullisuus/>.

Otamme huomioon toiminnassamme ekologisen kestävyyden ohella kestävän kehityksen muutkin osa-alueet. Piispala pyrkii kannattavaan liiketoimintaan: kilpailukyvyyn parantamiseen, ympärivuotisten työpaikkojen lisäämiseen ja kehittämään toimintaa ylijäämällä. Piispala ottaa huomioon taloudellisen kestävyyden hinnoittelussa nuorten, eläkeläisten ja perheiden palveluiden osalta. Lisäksi hankimme paikallisia tuotteita ja teemme yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa, esimerkiksi ostamalla heiltä palveluja ja tuotteita. Toimintamme tukee paikallisuutta myös henkilöstön palkkaamisessa mahdollisuuksien mukaan. Tuemme paikallisia kulttuuritapahtumia ja alueen perinteitä ja palvelemme paikallisia asukkaita. Tavoitteena on lisätä sidosryhmien osallistaminen. Haluamme selvittää mitä asiakkaamme ja muut sidosryhmät toivovat ympäristöteoiltaamme ja, miten niistä voisi viestiä aktiivisesti heitä hyödyttävällä tavalla. Lisäksi toimintamme tukee muita yrittäjiä. Olemme Keski-Suomen yritysten ympäristövastuullisuusverkoston mukana ja osallistumme aktiivisesti alueen ympäristötapahtumiin ja jaamme kehittävämmä ympäristövastuullisempia toimintatapoja muiden organisaatioiden kanssa.

Yhdenvertaisuus

Piispala huomioi yhdenvertaisuuden kaikessa toiminnassaan, myös sisäisessä toiminnassa. Piispala on julistautunut syrjinnästä vapaaksi alueeksi (<https://yhdenvertaisuus.fi/syrjinnastavapaa.fi>). Lisäksi kansainvälisessä toiminnassa yhdenvertaisuus on mukana jokaisen hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa. Piispalalla on olemassa oleva yhdenvertaisuus – ja tasa-arvosuunnitelma. Suunnitelma on päivitetty tammikuussa 2022. Suunnitelmaa kehitetään vuosittain tai tarpeen tullen. Yhdenvertaisuussuunnitelma on kaikkien työntekijöiden saatavilla tiedostona ja esihenkilökunta varmistaa, että jokainen työntekijä lukee suunnitelman läpi. Uusille työntekijöille yhdenvertaisuussuunnitelma on osa perehdytysmateriaalia.

Esteettömyys ja saavutettavuus

Piispala on sitoutunut mukaan Yhdenvertaista palvelua kaikille merkkiin (<https://www.invalidiliitto.fi/invalidiliittoyrityksilleyhdenvertaista-palvelua-kaikille/meille-kaikki-ovattervetulleita>). Merkki tarkoittaa, että haluamme kehittää toimintamme esteettömämpään ja saavutettavampaan suuntaan ja palvella kaikkia asiakasryhmiämme yhdenvertaisesti. Olemme kehittäneet saavutettavuutta markkinointiviestinnässä, erityisesti digitaalista saatavuutta on parannettu virtuaalisen kartan avulla vuonna 2023. Piispalan alueopasteet uusittiin 2023 asiakkaita paremmin palvelevaksi ja tiloissamme suoritettiin esteettömyyskartoitus virallisen kartoittajan toimesta. Tulevana toimintakautena tulemme aloittamaan kartoituksessa esille tulleita esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä.

Toimintavuoden 2024 tavoitteet nuorisokeskustoiminnalle

1. Piispala Suomen suurimpana Nuorisokeskuksena tekee alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti vaikuttavaa nuorisotyötä ajankohtaisia teemoja ja menetelmiä hyödyntäen. Pyrimme jatkuvasti kehittämään sekä toimintamme laatua että volyymia lisäten kokonaisvaltaisesti Piispalan vaikuttavuutta nuorisotyössä. Vuoden 2022 ja 2023 välillä kasvua oli mm. 26% majoitusvuorokausien osalta. Laadun osalta panostamme henkilöstön osaamiseen koulutusten ja yhteistyön kautta sekä kehitämme olosuhteita (aktiviteetit ja tilat) resurssien rajoissa hankkeilla tehostaen. Volyyymiin liittyen Käynnistämme vuonna 2024 tehostetun aktivointikampanja tavoittaaksemme entistä enemmän nuoria sekä nuorisoalan toimijoita. Tästä ulkoisena merkinä on mm. markkinointibudjetin selkeä kasvattaminen vuodelle 2024 (talousarvio).
2. Piispala hallinnoi nuorisotyön kehittämishankkeita ja toteuttaa tiiviimpää ja vaikuttavampaa yhteistyötä lähikuntien nuorisotoimien ja hankkeiden kanssa. Toteutamme monialaista yhteistyötä mm. leirien ja teemapäivien muodossa yhteistyötahojemme kanssa.
3. Vuoden 2024 aikana Piispala toteuttaa ja tarjoaa monipuolisesti kansainvälistä nuorisotyötä eri kohderyhmille Suomessa ja Euroopassa. Perustana on opiskelijavaihto eri maiden välillä kaksisuuntaisesti, jonka lisäksi Piispalassa järjestetään nuorisolle ja nuorisotyötä tekeville seminaareja eri teemoilla (mm. kestävä kehitys).
4. Kaikille samat mahdollisuudet osallistua. Luodaan edellytykset sille, että kaikki ovat samanarvoisia. Erityisenä teemana tästä vuodelle 2024 on esteettömyys ja sen parantaminen. Vuonna 2023 Piispalaan tehtiin virallinen esteettömyyskartoitus ja aloitamme saavutettavuuden parantamisen kartoituksessa asetettujen ehdotusten mukaisesti.
5. Olemme aktiivinen vaikuttaja nuorisokeskusverkostossa ja osallistumme yhteiseen kehittämistoimintaan, jonka tarkoituksena on vastata yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja huolehtia omalta osaltamme lasten ja nuorten kokonaisvaltaisesta kasvattamisesta.

Talouden tunnusluvut vuodelle 2024

Liikevaihto yhteensä: 2 730 891€

OKM:n yleisavustus: 795 000€

Liiketoiminnan muut tuotot: 330 000€

Materiaalit- ja palvelut: 747 889€

Henkilöstökulut: 2 009 807€

Poistot: 349 982€

Liiketoiminnan muut kulut: 739 910€

Arvioitu tilikauden voitto 2024: 8 303 €

Johtajan katsaus vuoteen 2024

Vuoteen 2024 Piispala lähtee toiveikkaana haasteellisista taloudellisista lähtökohdista huolimatta. Euroopassa käynnissä oleva sota ja siitä aiheutunut energiakriisi sekä jyrkästi kiihtynyt inflaatio vaikuttavat merkittävästi kustannusten nousuun, hintavakauteen, talouden ennustettavuuteen ja sitä kautta asiakkaiden ostokäyttäytymiseen. Merkittävistä markkinoistamme Venäjä loistaa täysin poissaolollaan ja Kiinan kauppa herää tuskallisen hitaasti Koronapandemian aalloista. Kansainvälisten ryhmien vaikutus on ollut Piispalan liikevaihtoon noin 350 tuhatta euroa ja heidän pitkät viipymänsä ovat täyttäneen hiljaisempien sesonkiemme arkipäiviä, joiden tilalla kotimaan markkinoilta on haasteellista löytää asiakkaita. Viikonlopuille on puolestaan onnistuttu saamaan korvaavaa toimintaa kotimaisista ryhmistä ja kesäsesonki on käytännössä jo myyty vuoden 2024 osalta.

Suurimman yksittäisen tuotteemme leirikoulujen ympärillä on tummia pilviä. Tilastollisesti määrät ovat jatkaneet laskua lähes vuosittain. Syitä on useita. Ikäluokat pienenevät kaiken aikaa ja koulujen määrä on vähentynyt 5000 tuhannesta koulusta 2000 tuhanteen pikavauhtia. Suurempien luokkakokojen myötä opettajien kuormitus on noussut ja erilaiset vastuukysymykset ovat vähentäneet halua osallistua kouluympäristön ulkopuoliseen toimintaan. Kustannusten nousu ja rahankeräykseen liittyvät haasteet ovat myös hankaloittaneet luokkien mahdollisuutta osallistua leirikouluun. Kunnan ovat samalla tiukentaneet ohjeistuksia leirikoulujen suhteen ja osa kunnista on jopa kieltänyt toteuttamasta leirikouluja. Kilpailutilanteen osalta tilanne on kuitenkin hieman parantunut ja esim. urheiluopistot eivät voi toteuttaa leirikouluja enää vapaan sivistystyön kurssimuotoisena, tuettuna toimintana, jonka lisäksi leirikoulut ovat heille arvolisäverollista toimintaa. Tulevaisuus huomioiden leirikoulutoiminnan rinnalle tulee kehittää muuta viikolla tapahtuvaa korvaavaa toimintaa ja tulemme paketoimaan ja miettimää eri konsepteja tämän toteuttamiseksi.

Seurakuntien rooli ja yhteistyö leiritoiminnan kehittämisessä on kasvanut viime vuosien aikana. Seurakunnat ovat osin luopuneet omista leirikeskuksistaan ja he ovat etsineet ulkopuolisia fasilititeettikumppaneita leirien toteuttamiseksi. Tämä trendi tulee kasvamaan ja tarjoamaan mahdollisuuksia toiminnan kasvattamiseksi. Piispalan asema suosittuna jääleirien ja turnausten tapahtumapaikkana näyttää jatkuvan myös vuonna 2024. Kyseisiä leirejä on varattu edellisten vuosien tapaan ja tarkoitus on laajentaa leiritystä käsittämään uusia lajeja, kuten jalkapalloa ja frisbeegolfia.

Kansainvälisen nuorisotyön osalta jatkamme edelleen vahvalla otteella. Tätä tukee Erasmus+ akreditointi, ESC-laatu-merkki ja Quality Label Candidate Center-asettamme. Tulemme hakemaan jatkoa myös Pohjoisen Keski-Suomen nuorisotyön koordinaatiohankkeeseen, jonka myötä olemme ”iholla” ja toiminnan ytimessä yhdessä nuorisotyötä tekevien toimijoiden kanssa, edistääksemme työtä nuortemme hyväksi.

Valtion taloudellinen tilanne ja tulevat leikkaukset näkyvät ensi vuoden osalta myös nuorisokeskusten taloudessa. Edellisen toimintavuoden nuorisokeskuksille budjetoitua 5,8 milj. €:n rahoitusta ollaan vähentämässä n. 4,9 milj. euroon vuodelle 2024 (taulukko 1.). Nuorisokeskuksen tekevät arvokasta työtä ja meillä on oma paikkamme suomalaisessa järjestelmässä toteuttaessamme nuorisolaissa asetettua tehtäväämme. Toivomme, että kaventuva rahoitus ei tule näkymään nuorten syrjäytymisessä ja erinäisinä muina ongelmina. Alustavasti kuitenkin jo näyttää siltä, että nuorisokeskusten määrä on vähentymässä lähiaikoina taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Aika näyttää, mikä tulee olemaan nuorisokeskusten määrä ja tehtäväkuva tulevaisuudessa.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Valtakunnalliset nuorisotalot	18 000 000
Nuorisokeskukset	4 936 000
Alueellinen ja paikallinen nuorisotyö	5 527 000
Saamelaiden kulttuuri- ja kielipesätoiminta	1 300 000
Nuorisotyön kokeilu, koulutus, tutkimus ja kv.yhteistyö	6 619 000
Yhteensä	36 382 000

Talulukko 1.

Valtion talousarvioesitykset (lähde; [Valtion talousarvioesitykset \(vm.fi\)](http://vm.fi))

Nuorisotyö

Piispalan nuorisotoiminta

Piispalasta löytyvät monipuoliset ja toimivat tilat tukipalveluineen eri kohderyhmien kanssa toimimiseen. Piispala toteutetaan monipuolista nuorisotyötä monin eri keinoin: leirikoulut, Nuotta-valmennukset, kansainvälinen toiminta, Green Care, järjestö- ja SNK - yhteistyö sekä usean eri hankkeen avulla. Toiminnan käytännön toteuttamisesta vastaa ohjaus- ja nuorisotiimimme.

Eryyisenä painopisteenä vuonna 2024 nuorisotoiminnan kehittämisessä ovat alueellisen nuorisotyön juurruttaminen, ohjelmasisältöjen turvallisuusasiakirjojen päivittäminen sekä toiminnan kehittäminen nepsy- ja erityispiirteitä omaaville asiakkaille. Kehitystyöllä helpotamme heidän toiminnanohjaustaan ja näin ollen tehtävän suorittamista. Olemme huomanneet, että erityispiirteitä löytyy yhä enemmän kaikista nuorisoryhmistämme. Jatkamme vuonna 2023 aloitetun perhetyön kehittämistä valmennusmuotoiseksi kokonaisuudeksi tukea perheille. Tällä toiminnalla pyrimme saamaan suuremman vaikuttavuuden lasten ja nuorten arkeen.

Nuotta-valmennus

Nuotta-valmennusta on toteutettu Piispalassa vuodesta 2010. Nuotta-valmennus on Opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoituksella toimiva sosiaalisen nuorisotyön hanke. Toiminta on saatu vakiinnutettua Nuorisokeskusten toimintaan, mutta rahoitushaku on aina vuosittainen. Valmennuksen tavoitteena on nuorten elämähallinnan, osallisuuden ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen yhdessä lähettävän organisaation kanssa. Keskeistä on vahva vuorovaikutus, kokemuksellisuus ja nuorten oma aktiivisuus. Tavoitteena on tarjota nuorille runsaasti onnistumisen mahdollisuuksia jakson aikana. Valmennuksen edellytyksenä on se, että jaksoille osallistuu aina nuorten mukana lähettävän tahon työntekijä: työpajaohjaaja tai etsivän nuorisotyön työntekijä. Piispalan valmennussisällöt pohjautuvat kokemukselliseen oppimiseen, joka toteutuu kaikissa tarjottavissa ohjelmasisällöissä (seikkailu- ja luontotoiminta, GreenCare ja eläimet sekä tiimi- ja ryhmätyöskentely). Valmennusjakson aikana keskitytään mm. elämähallinnan

tukemiseen, tulevaisuuden pohtimiseen ja myönteisten asioiden löytämiseen sekä ryhmä- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Vuoden 2023 aikana testatut etätapaamiset Nuotta-ryhmän kanssa pyritään lisäämään useimmille ryhmille. Etätapaamisessa ryhmäläiset pääsevät tutustumaan virtuaalisen Piispalan avulla tiloihimme, Piispalan ohjaajaan (nuotta-koordinaattori) ja aktiviteetteihin. Tapaamisessa myös nuoret saavat kysellä ohjelmista ja näin myös yhdessä suunnitella tulevan valmennuksen ohjelmasisällön yhdessä oman ohjaajan ja Piispalan ohjaajan kanssa. Nuotassa toimii kokoaikainen Nuotta-koordinaattori, saaden apua ja tukea tarvittaessa muulta nuorisotiimiltä.

Kansainvälinen nuorisotyö

Vuonna 2024 Piispala jatkaa monipuolisen kansainvälisen nuorisotyön toteuttamista ja tekemistä Pohjoisen Keski-Suomen alueella, muualla Suomessa ja Euroopassa. Piispala luo ja tarjoaa nuorille ja nuorisotyöntekijöille monipuolisia kansainvälisiä mahdollisuuksia. Vuoden 2024 aikana Piispala järjestää kolme nuorisotyöntekijöiden seminaaria sekä useita nuorisovaihtoja Erasmus+ akkreditointinsa kautta. Osallistumme myös kumppaneidemme järjestämiin nuorisovaihtoihin. Piispala on ollut mukana hakemassa Inform, Engage, Activate kehittämishanketta, hankkeen rahoitus selviää alkuvuodesta 2024. Euroopan solidaarisuusjoukkojen laatumerkin kautta Piispalassa on vuoden 2024 aikana useita pitkäaikaisia kansainvälisiä vapaaehtoisia ja yksi vapaaehtoisten tiimi. Toimintamme tavoittaa 200 nuorta ja 100 nuorisotyöntekijää.

Piispala tarjoaa kansainvälisen nuorisotyön neuvontapalveluita nuorille, nuorisotyöntekijöille ja organisaatioille. Kansainvälisistä mahdollisuuksista levitetään tietoa kansainvälisen ja alueelliseen nuorisotyön koordinaation yhteistyönä. Tämä tapahtuu koulu – ja nuorisotalovierailuiden, työpajojen sekä tapahtumien kautta, joissa kansainvälisillä vapaaehtoisilla ja harjoittelijoilla on merkittävä rooli. Kansainväliset vapaaehtoiset ja harjoittelijat esittelevät kansainvälisten mahdollisuuksien lisäksi kulttuureitaan, jolloin suuremmalla joukolla nuoria on mahdollisuus oppia ja saada kansainvälisiä kokemuksia.

Piispala on aktiivinen toimija sosiaalisessa mediassa. Tiedotamme kansainvälisen nuorisotyön tileillämme tietoa omista ja kumppaneidemme kansainvälisistä mahdollisuuksista ja esittelemme toteutunutta kansainvälistä toimintaa. Sosiaalisessa mediassa seuraamme muita kansainvälisen nuorisotyön toimijoita ja pidämme yhteyttä alueellisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin. Pidämme yllä olemassa olevia kumppanuuksia ja luomme uusia sekä kehitämme osaamistamme osallistumalla myös kumppaneiden järjestämiin koulutuksiin ja tapaamisiin. Osallistumme opetushallituksen ja Euroopan neuvoston tarjoamiin koulutuksiin ja tapahtumiin kehitääksemme osaamistamme ja toimintaamme laadukkaan kansainvälisen nuorisotyön toimijana. Seuraamme aktiivisesti mahdollisuuksia hakea muita kansainvälisen nuorisotyön rahoituksia. Noudatamme työssämme nuorten neuvonta- ja ohjaustyön eurooppalaisia periaatteita.

Leirikoulut 2024

Leirikoulutoiminnalla on ollut tärkeä rooli Piispalan nuorisotyössä. Leirikoulutoiminnan puitteet ja palvelukonsepti ovat olleet onnistuneita ja niinpä Piispala tunnetaan Suomen

suosituimpana leirikoulupaikkana. Saadun palauteen mukaan opettajat ovat tyytyväisiä leirikoulupalvelun nettipohjaiseen hallintatyökaluun, VirPi´in. Nettisivusto on otettu käyttöön vuonna 2012 ja sille tullaan tekemään päivityksiä vuoden 2024 aikana.

Suurin osa Piispalaan saapuvien leirikoulujen opettajista ovat käyneet meillä aiemminkin ja palaavat meille uudestaan. Sopivassa suhteessa rakennettua ympäristöä ja luontoa hyödyntävät monipuoliset leirikouluohjelmat, sekä ammattitaitoinen ohjaustyö ja koko henkilökunnan ystävällinen asiakaspalvelu ajatuksella ”koko talo kasvattaa” ovat Piispalan vahvuuksia. Kilpailu leirikouluista lisääntyy, kun koulujen määrä vähenee ja opetus siirtyy yhä isompiin yksikköihin. Tässä haasteessa on erityisen tärkeää pitää leirikoulutoiminnan laatu hyvänä ja hinta kilpailukykyisenä. Piispalan maineesta erinomaisena leirikoulupalvelun tuottajana, on tärkeä pitää kiinni. Olemassa olevien leirikouluohjelmien kehittäminen ja uusien mukaan saaminen ohjelma- ja palveluvalikoimaan, sekä suorituspaikkojen hyvä ylläpito ovat tärkeitä viestejä siitä, että Piispalan toiminnan kehittämisessä asiakas on keskiössä. Parannettuja ohjelmasisältöjä/suorituspaikkoja otetaan käyttöön mm. sirkustelussa, frisbeegolfissa, parkourissa ja pelikasvatusohjelmassa.

Vakituisen ohjaajien tarve pysyy ennallaan. Leirikoulukauden sesonkiluonteisuus tuo mukanaan haasteita ammattinsa osaavien ohjaajien rekrytointiin, mutta onneksi meillä on sesonkiohjaajia, jotka palaavat Piispalan leirikoulusesonkiin kaudesta toiseen.

Leirikoulujen markkinointia teemme yhteistyössä SNK:n kanssa. Osallistumme omalla panoksellamme materiaalin tuotantoon, sekä valtakunnallisille messuille. Osallistumme Piispalan omalla tai nuorisokeskusten yhteisellä osastolla lähialueella järjestettäviin tilaisuuksiin, joita pidetään meille tärkeillä alueilla (Seinäjoki, Oulu, Jyväskylä). Virtuaalisia leirikoulu-esittelyjä pidetään Prospectumlive alustalla.

Myyntissä iso epävarmuustekijä on yleinen kustannustason nousu. Opettajilta saatujen viestien mukaan suosituimmissa, kahden vuorokauden leirikouluissa linja-autokuljetusten kustannus on jo niin merkittävässä asemassa leirikoulun kokonaishinnassa, että kovin kauas ei enää mielellään matkusteta. Tulevaisuus näyttää, muuttuuko asiakaskäyttäytyminen niin, että leirikoulupaikkaa valittaessa suositaan lähialueen palveluntuottajia. Leirikoulutoimintamme kansainvälisille ryhmille: Monet matkanjärjestäjät myivät tuotteitamme tulevalle talvelle, mutta matkakustannusten nousu, käyttäjän ostovoiman lasku ja sijaintimme ovat vaikuttaneet loppuasiakkaiden ostopäätökseen paljon. On kuitenkin edelleen hyvin realistista pitää tavoitteemme kasvattaa vuoden 2024 kiinalaisten leirikoulujen määrä samalle tasolle kuin vuonna 2019. Vuoden 2023 aikana saimme monia uusia potentiaalisia kansainvälisiä asiakaskontakteja. Tavoitteena on jatkaa leirikouluasiakashankinnan kehittämistä kansainvälisillä markkinoilla vuonna 2024. Tähän hyödynnämme yhteistyötä Visit Jyväskylä Regionin kanssa, jonka pääkohdemarkkinat vuonna 2024 ovat Japani ja Keski-Eurooppa. Vuoden 2024 aikana jatkamme markkinointiin panostamista sekä laadukkaiden leirikouluohjelmien ja oppimiskokemusten kehittämistä tehdäksemme leirikoulutuotteistamme houkuttelevampia kansainvälisille ryhmille.

Muu leiri- ja nuorisotoiminta

Piispala tarjoaa monipuoliset ja toimivat puitteet leiritoimintaan. Isossa osassa ovat järjestöjen ja seurojen omat leirit, joihin Piispala mahdollistaa loistavat puitteet sekä ammattitaitoista ohjausta. Toteutamme myös eri järjestöjen leirikokonaisuuksia ohjelman suunnittelusta käytännön toteutukseen mm. tuetut perhelomat yms. järjestöjen lomat. Seurakuntien kanssa tehtävän yhteistyön pääpaino on rippileiritoiminnassa. Urheiluseurojen osalta yhteistyönä on ollut erilaiset turnaus- ja valmennusleirit lapsille ja nuorille sekä ohjaajakoulutukset. Merkityksellisimpinä näistä jääurheiluseurojen, jalka- ja pesäpalloseurojen kanssa tehtävä yhteistyö. Myös muut lajit kuten uinti, lentopallo, koripallo, hiihto ja voimistelu on kasvavaa asiakaskuntaamme.

Vuoden 2024 tavoitteena leirien osalta on säilyttää vanhat yhteistyötahot, kuten eri urheiluseurat ja järjestöt, löytää uusia yhteistyötahoja, sekä panostaa Piispalan oman leiritoiminnan kehittämiseen ympärivuotiseksi. Leiritoiminnan rinnalla teemme edelleen muuta nuorisotyötä yhdessä paikallisten järjestöjen ja kunnan kanssa sekä omana toimintana. Näistä esimerkkeinä crazy action- nuorten illat, harrastamisen Suomen mallin kerhot ja eläintenhoitokerho. Kuntien järjestämää lasten ja nuortenleiritoimintaa kehitämme alueellisen nuorisotyön avulla sekä jatkamme Kannonkosken kunnan Suomen mallin harrastamisen kerhotoiminnan toteuttamista.

Ympäristökasvatus ja Green Care toiminta

Pieneläinkoti Pihka on Nuorisokeskus Piispalan Green Care- ja ympäristökasvatus - toiminnan ydin. Se mahdollistaa ryhmille monipuolista yhdessä tekemistä ja vuorovaikutusta eläinten ja luonnon kanssa. Green Care ja ympäristökasvatus toimintamme ajatuksena on vahvistaa lasten ja nuorten luontosuhdetta, antaa valmiuksia elämänarvojen pohdintaan ja ohjata kestävään elämäntapaan. Luontosuhteen muodostuminen ja sen siihen liittyvät tunnekokemukset ovat kantava voima lasten ja nuorten kasvaessa ympäristövastuullisiksi aikuisiksi. Luonto- ja eläinaktiviteeteissamme toimintamme tavoitteena on keskittyä kokemuksellisuuteen, tunteisiin ja luonnon hyvinvointi vaikutuksiin.

Olemme Green Care Finlandin jäsen ja uusineet Green Care-laatumerkit vuonna 2023. Green Care Voima -merkkimme on leirikoululaisten Pieneläinkoti Pihkan Green Care - ohjelmasta, ja Hoiva-merkki Nuotta-valmennuksen ohjelmasta. Lisäksi kuulumme Suomen luontokoulut-verkostoon (LYKE) ja Suomen ympäristökasvatusjärjestöön (FEE Suomi). Vuonna 2024 jatkamme ympäristökasvatus toimintamme kehittämistä sille haetun hankerajoituksen avulla, mikäli hankkeellemme myönnetään rahoitusta, toiminta alkaa vuoden 2024 alussa.

Hankkeet

Hanketyö on isossa roolissa Piispalan nuorisotyössä. Vuodelle 2024 vanhoja jatkuvia hankkeita ei ole, mutta tulevaan kauteen on suunniteltu ja haettu useampaa hankerahoitusta:

- Sosiaalisen nuorisotyön hanke eli laajennettu nuotta, joka keskittyy vuonna 2024 nuorisoryhmiin, joilla on neuropsykologisia ja muita erityispiirteitä sekä heidän ohjaajiinsa. (rahoitus OKM)

- Perhetyön hanke, jossa keskitytään luomaan perhevalmennusmalli tuen tarpeessa oleville perheille ehkäisemään lastensuojelun tarvetta. (rahoitus ESR)
- Alueellisen nuorisotyön hankkeella tehostamme nuorisotyötä Pohjoisessa Keski-Suomessa (rahoitus AVI)
- Ympäristökasvatuksen ja -valistuksen hankkeella kehitämme toimintoja, joilla vaikutamme lasten ja nuorten luontosuhteeseen. Toiminta kehittää Pieneläinkoti Pihkan ympäristöä ympäristökasvatuksen monipuoliseksi kokonaisuudeksi. (rahoitus ELY)
- Yläkouluharrasteleiri konseptin kehittäminen, jossa tarkoituksena on tukea nuorten harrastustoimintaa ja vastata kasvavaan liikkumattomuuden ongelmaan.

Tukitoiminnot

Ravitsemuspalvelut

Keittiön tavoitteena on v. 2024 kehittää Green Key-ideologian mukaisesti kasvisruokaohjelmaa ja monipuolistaa tarjontaa. Samaan tapaan myös hävikin vähentäminen entisestään on keittiötoiminnan keskiössä. Kaikessa pyritään tarkkaan ja oikeansuuntaiseen mitoitukseen suunnittelun kautta taloudellinen kannattavuus huomioiden. Lähtökohtana on silti erilaisten asiakasryhmien eri tarpeet (lapset, nuoret aikuiset, urheilijat jne).

Siivous- ja kiinteistöpalvelut

Siivoustyössä sekä kiinteistöhuollossa kestohaasteena on edelleen sesonkivaihtelu, joka aiheuttaa voimakkaita muutoksia henkilöstöressurssien tarpeeseen. Tämän lisäksi myynnin hektisyys ja nopealla aikataululla tulevat muutokset tuovat oman lisänsä toiminnan suunnitteluun ja aikataulutukseen (työvuorot ym.). Kiinteistöjen kunnon seuranta ja remonttien suunnittelua auttaa jatkossa OKM:n teettämä kuntokartoitus (Castek Oy:ltä tilattu korjaussuunnitelma) sekä yhdessä Kannonkosken kunnan kanssa käyttöön otettu uusi kiinteistöhuollon järjestelmä, jolla pystytään tehokkaammin seuramaan ja ohjaamaan tarvittavia kiinteistöhuollon tehtäviä. Investointiavustusta vuodelle 2024 tullaan hakemaan mm. huoltomaalauksiin, energiatehokkuuden parantamiseen ja kiinteistöjen muihin huolto- ja korjaustoimenpiteisiin.

Viestintä

Nuorisokeskusverkoston viestintätiimi toimii hyvin tiiviisti yhteistyössä keskenään yhteisesti mietittyjen tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyöhön sisältyy verkoston yhteiset markkinointi- ja viestintäkampanjat sekä tapahtumat, joilla lisätään verkoston näkyvyyttä ja yhteistä tunnettuutta. Piispala osallistuu alan keskeisille messuille ja tapahtumiin, joissa nuorisokeskusten toiminnasta ja merkityksestä kerrotaan monipuolisesti. Moniin tapahtumiin ja messuille nuorisokeskukset osallistuvat yhteisillä osastoilla ja yhdessä sovituilla viestikärjillä.

Kotisivut toimivat tärkeänä viestinnän kanavana niin nuorisotyön vaikuttavuuden kuin asiakashankinnan ja myynnin näkökulmasta. Digitaalista ostettavuutta kehitetään edelleen vuonna 2024, ja tärkeässä osassa ovat myös kotisivuilla kerrottavat kokemukselliset tarinat, joita sekä asiakkaamme, kohtaamamme nuoret sekä henkilökuntamme ja harjoittelijamme tuottavat.

Nuorisotoiminnasta kertovaa viestintää lisätään edelleen Piispalan toimitiloissa tuomalla perustehtävää ja nuorisokeskuksen arvoja esille sekä nuorten tuottamina luovina sisältöinä sekä

alueen infonäytöissä. Infonäytöissä jaetaan koko vuoden ajan asiakaspalautteita, asiakastarinoita, toimintamme tavoitteita sekä tietoa tulevista tapahtumista ja tilaisuuksista.

Piispalan markkinointiviestinnän kehittämisen kohteina vuonna 2024 on

- asiakashankinta ja sen kehittäminen
- verkkokaupan kehittäminen
- Asiakasryhmäkohtainen viestintä ja markkinointi tarkemmin valikoiduissa kanavissa

Sosiaalisen median viestintäkanavista käytämme Facebookia, Instagramia, YouTubea ja LinkedIniä. Vuoden 2024 aikana TikTokin avulla tavoitamme tehokkaammin myös lapset ja nuoret palveluidemme käyttäjät. Palveluistamme viestitään digitaalisten kanavien ja tapahtumien lisäksi myös printtimedioissa sekä valtakunnallisissa julkaisuissa, että alueellisesti paikallisjulkaisuissa.

Tiivis yhteistyö nuorisokeskusten kesken

Nuorisokeskusten sekä Suomen nuorisokeskusyhdistyksen yhteiset viestinnän toimet jatkuvat edelleen vuonna 2024, ja viestintätiimi pyrkii edelleen parantamaan yhteistyöllä saatavaa parempaa vaikuttavuutta viestinnän toimilleen. Piispala suunnittelee ja ajastaa omia viestinnän toimiaan siten, että viestit tukevat ja tehostavat SNK:n viestintätoimenpiteitä. Piispala osallistuu aktiivisesti messuille ja tapahtumiin yhdessä SNK:n sekä muiden nuorisokeskusten kanssa. Piispala osallistuu yhteisosastoihin messuilla ja tapahtumissa, ja näihin osallistutaan yhteisillä viestinnän kärjillä ja yhtenevällä visuaalisella ilmeellä.

Viestinnän kehittämistyöryhmä kehittää nuorisokeskusten yhteistä viestintää, markkinointia ja myyntiä sekä brändin tunnettuutta. Verkoston viestintää ohjaa yhteinen arvopohja ja vuonna 2020 valmistunut brandbook. Viestintätyöryhmään kuuluu vähintään yksi työntekijä jokaisesta nuorisokeskuksesta ja SNK ry:n edustus. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti etäyhteyksin ja vuosittain henkilöstöpäivillä ja tiimipäivänä. Työryhmässä arvioidaan jatkuvasti tilannekuvaa ja palveluiden myyntiä suhteessa tavoitteisiin sekä mitataan viestintätoimien ja kampanjoiden vaikuttavuutta. Työryhmässä jaetaan vinkkejä toimivista käytännöistä, ideoidaan uutta ja koulutaudutaan. Osallistumme aktiivisesti yhteistyöverkostojemme toimintaan, koulutuksiin ja kampanjoihin.

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy:n toimintaan kohdistuva suurin yksittäinen muutos v. 2024 on lomajärjestöjen siirtyminen nuorisokeskuksen toiminnasta yhtiön alaisuuteen. Tämä tulee kasvattamaan yhtiön liikevaihtoa ja vuorokausia. Yhtiö pyrkii löytämään uusia yhteistyökumppaneita osallistumalla aktiivisesti Visit Jyväskylä Regionin toimintaan sekä liittymällä Venuu sähköiseen myyntialustaan tarkoituksena lisätä kokous-, tapahtuma- ja hyvinvointipalveluiden myyntiä. Huvilan vuokrausta pyritään puolestaan tehostamaan liittymällä Lomarengas-palveluun, joka toimii yhteistyössä myös Bookingin kanssa. Vuonna 2024 tullaan korostamaan ”ostamisen helppoutta” ja kehittämään niin tuotteiden paketoitua kuin verkkokaupan toimintaa. Samalla tullaan panostamaan Piispalan näkyvyyteen ja yleiseen tunnettavuuteen markkinoinnin keinoin.

Talous- ja palkkahallinto

Piispalan taloushallinnosta vastaa taluspäällikkö yhdessä palkka- ja henkilöstösihteerin kanssa. Kiireapua ostetaan tarvittaessa yhteistyökumppanilta tai pyritään rekrytoimaan sijaisia. Talouden tilannetta ja kehittymistä tullaan seuraamaan tiivistä kuukausittain ja siitä tiedotetaan sekä raportoidaan niin johtokunnalle kuin henkilöstöllekin.